

VÉDD TERMÉSZETESEN! (7. OLDAL)

AZ ELMÚLT ÉV SZÁMOKBAN (4. OLDAL)

LEZÁRULTAK AZ ŐSZI FELÜLVIZSGÁLATOK (8. OLDAL)

TOVÁBBI HÍREK

Az országos aszálymonitoring rendszer kiépítése	2. oldal
Európai Uniós beruházások igazgatóságunk területén.....	10. oldal
Továbbképzési rendszer a vízügyi ágazatban	12. oldal
Egy lenyűgöző elme távozott a vízügy szolgálatából	12. oldal
Személyzeti és munkaügyi hírek.....	15. oldal
Ismét útra keltünk	17. oldal
A vándorkupa Szegeden maradt.....	19. oldal
Gólyahírek.....	20. oldal

■ VEZETŐI KÖSZÖNTŐ

Az elmúlt év számos feladat végrehajtását követte meg tőlünk. Ezek között voltak „szokványosak”, de akadtak olyanok is, amelyekkel korábban még nem szembesültünk. Habár jelentősebb árvízvédelmi készültség elrendelésére nem volt szükség, a több mint negyed évig tartó belvízi készültség jócskán biztosított feladatokat. A vízminőségi kár-elhárítással kapcsolatban

gyakorlatilag az év folyamán folyamatosan, változó helyszíneken kellett és jelenleg is kell helyt állni a kollégáinknak. Évről évre visszatérően jelentkeznek az öntözési igények, amelyek kiszolgálása csak rendkívül fegyelmezett és összehangolt munkával lehetséges.

Összegezve az év történéseit kijelenthetjük, a kihívásokat közösen sikerrel teljesítettük. Biztosak lehetünk abban, hogy az elkövetkező esztendő sem lesz kevésbé mozgalmas, de tapasztalatainkra és felkészültségünkre alapozva bátran állhatunk az újabb kihívások elé.

Az év végen megszületett az elhatározás, hogy a 26. évében járó Vízpart újságot, tartalmilag és formailag is megújítsuk. Bízunk benne, hogy ezen törekvésünk elnyeri dolgozóink tetszését, és töretlen lelkesedéssel forgatják lapjait.

Sok munkát végeztünk el az idén, de most következő időszak a családé, a pihenése, a feltöltődésé. Erre az időszakra kívánok az igazgatóság vezetése nevében békés ünnepeket és az új esztendőre jó egészséget és sikereket Minden Dolgozónk számára.

Dr. Kozák Péter igazgató

■ AZ ORSZÁGOS ASZÁLYMONITORING RENDSZER KIÉPÍTÉSE MAGYARORSZÁGON

Az aszály és a vízhiány jelentős kockázati tényezővé vált, melynek előfordulási gyakorisága és erőssége az utóbbi évtizedekben nőtt. Az éghajlat-előrejelzési modellek és a megfigyelések tanulsága alapján, hazánk aszály általi érintettsége várhatóan fokozódni fog, a vízkészletek mennyiségi és minőségi változásai az alkalmazkodáson túl, a megelőzést, a tervszerű használatot fogják megkövetelni.

Az aszálykezelést támogató monitoring rendszer kifejlesztésének előzményei

Napjainkra egyértelművé vált, hogy a vízgazdálkodás és a mezőgazdaság hatékony támogatása, az öntözésfejlesztés a talaj nedvesség viszonyainak ismerete nélkül nem valósul-

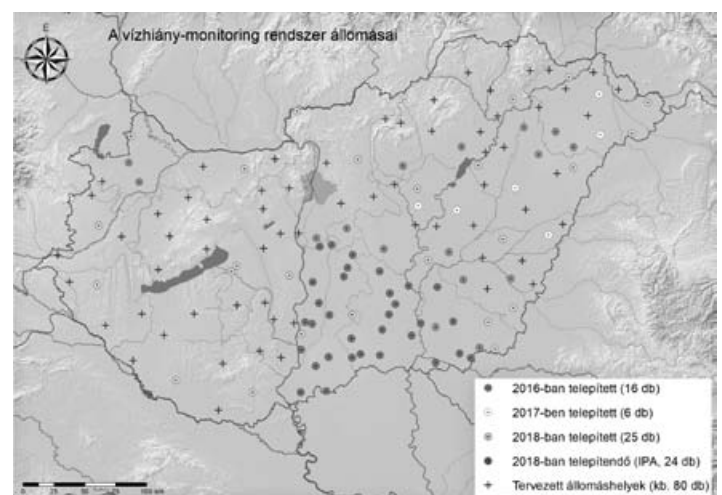
hat meg, így az aszálykezelés egyik fő szegmensévé a talajnedvesség-mérő monitoring hálózat kiépítése lépett elő. A probléma hatékony kezelése érdekében az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) az aszály jelenségének észlelését lehetővé tevő, magas műszaki színvonalú operatív intézkedéseket támogató, monitoring rendszer kiépítését készítette elő, amely új módszereket, innovatív technológiákat együttesen alkalmazva nyújt megfelelő információt a szakemberek és az érintettek számára. A rendszer struktúrája és működése három fő pilléren alapul; a megfigyelésen az elemzésen, illetve a kezelés és jogalkotás tevékenységein. A tevékenységek között ki kell emelnünk – hozzávetőlegesen a végrehajtás sorrendjében – (1) a talajnedvesség mérő monitoring hálózat tervezését és kiépítését, (2) az aszály detektálására és a védekezési fokozatok elrendeléséhez szükséges napi időlépéssel számítható vízhiány index (HDI) kifejlesztését, (3) a monitoring tevékenység keretét képező térinformatikai szoftver létrehozását, illetve (4) az ezekre épülő elemzéseket, valamint a kármentesítési tervek és védekezési fokozatok kidolgozásának feladatait.

A rendszer kiépítésében és a módszerek kifejlesztésében az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság szakemberei, a Szegedi Tudományegyetem kutatói, valamint a GDI Magyarország Kft. geoinformatikai stábjá veszt részt. A monitoring rendszer kiépítési munkáit mélyreható tudományos munka előzte meg, az aszály és a vízhiány fogalmi kérdéseinek tisztázása, illetve a módszertani lehetőségek számbavétele kapcsán, melynek eredményei az alábbiakban összegezhetők.

A monitoring tevékenységet ellátó állomáshálózat

Az állomások telepítésének tényezői, az állomáshálózat kiépítése

Tekintettel arra, hogy a rendszer (egyéb szolgáltatási lehetőségek mellett) elsősorban a vízkészlet-gazdálkodási feladatok ellátását, valamint a mezőgazdasági vízigény meghatározását szolgálja, a monitoring állomások helyének kiválasztásakor az elsődleges szempont a mezőgazdasági tevékenységgel érintett területek közelsége volt. A létesítendő monitoring állomások helyének kiválasztását egy térinformatikai, optimalizációs eljárás előzte meg. Ebben a vizsgálatban több környezeti feltétel együttes megjelenése vagy hiánya alapján rangsoroltuk Magyarországot teljes területét egy súlytérkép előállításával

Az állomáshálózat kiépítése 2016 őszén kezdődött meg 16 db tesztállomás megépítésével, majd további 6 taggal bővült, melyek még szintén alföldi területeken épültek meg. A következő, nagyobb volumenű fejlesztés során (2018-ban) 25 db új állomás létesült, és ezúttal már dombvidéki területekre is kiterjedt a telepítés. Jelenleg tehát 47 db vízhiány monitoring állomás üzemel országszerte, de a hálózat bővítése a jövőben tovább folytatódik, 2019 végére 32 db állomás épül meg dél-alföldi területeken, míg a tervek szerint az állomáshálózat teljes nagysága eléri az előirányzott 150 db-os értéket. Az OVf által létesített (fő) állomáshálózat mellett lehetőség nyílik a gazdálkodók számára, hogy a rendszerhez további saját, egyszerűbb felépítésű (kiegészítő) állomásokat kapcsoljanak. A távmérőrendszer és a szoftveres háttér megléte miatt az önkéntesen létesíthető kiegészítő állomások költsége lényegesen kisebb, ami ösztönzőleg hathat a gazdálkodók számára a precíziós gazdálkodásra való áttéréshez, ugyanakkor bővíti és pontosítja a vízügyi ágazat monitoring tevékenységét is.

Az állomások felszereltsége és a szolgáltatott adatok

A monitoring állomások (2. ábra) felszereltségét két szempont alapján alakítottuk ki. Egyrészt a telepített mérőeszközök az aszály szempontjából legrelevánsabb információkat szolgáltatják, a WMO előírásainak megfelelő eszközök alkalmazásával, másfelől az állomásokhoz kiépített távmérő rendszer, illetve a napelemekkel történő áramellátás lehetővé teszi, hogy szinte gondozásmentesen és észlelőszemélyzet nélkül történhessen az információgyűjtés. Az állomások GPRS technológiával kommunikálnak, a távjelző az adatokat nyáron 2, télen 6 óránként továbbítja. A rendszer vezérlése, egy központi webes felületen történik. Csapadékmérés OTT Pluvio 2, léghő- és légnedvesség mérés Adcon TR1, talajnedvesség és talajhőmérséklet mérés Decagon 5TM (10, 20, 30 45, 60, 75 cm).

Napi időlépésű vízhiány index (HDI)

Célunk volt továbbá olyan aszályindex megalkotása volt, amely napi szinten frissül, input adatként pedig könnyen mérhető meteorológiai alapadatokat igényel. A monitoring állomások segítségével lehetőségünk van a talajadatokat is felhasználni a számításához. Ez alapján a következő index változatok kerültek kifejlesztésre: (1) HDI_0 – Az aszályindex alapértéke, kiszámítása napi csapadékösszeg (P) és napi

középhőmérséklet (T) alapján történik, (2) HDI_s – A hőssz stressz hatását is kifejező index, alapparaméterei a HDI_0 -val megegyeznek. Ebben a változatban azt feltételezzük, hogy hőssz idején a potenciális evapotranspiráció (PET) nem függ a rendelkezésre álló víz mennyiségétől, a veszteség teljes mértékben realizálódik. (3) HDI – A meteorológiai adatok mellett talajnedvesség értékeket is tartalmazó (kombinált) aszályindex. Kiszámítása a HDI_s értékét, valamint mért talajnedvesség értékeket, illetve a talaj vízgazdálkodási tulajdonságainak ismeretét igényli.

A moduláris felépítés lehetőséget ad arra, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a legtöbb adatot felhasználó változat kerüljön kiszámításra. Így a monitoring állomások esetében lehetőségünk van a HDI komplex változatának meghatározására, azokon a területeken pedig, ahol talajadatok nem állnak rendelkezésre a HDI_0 és HDI_s értékeit tudjuk meghatározni.

Az aszálykezelési gyakorlat megújítása

A mért paraméterek, a számított adatok idősorai és térbeli eloszlásai online elérhetőek annak érdekében, hogy az érintettek lehető legszélesebb köre megfelelő szintű támogatást kapjon a végzett tevékenységéhez. A jelenleg fejlesztés alatt álló országos monitoring rendszer a vízgazdálkodás számára olyan új információkat biztosít, amelyek lehetővé teszik az aszály, vízhiány jelenségének pontosabb megismerését, idő- és térbeli különbségeinek meghatározását, ezzel a vízkár-elhárítási tevékenységek az érintett területekre jobban összpontosíthatóak. Felhasználva az ECMWF modell futtatások eredményeit 10 napos előrejelzést adunk közre tájékoztató jelleggel, annak érdekében, hogy a gazdálkodók a preventív beavatkozásokat pontosabban tudják megszervezni.

A távlati tervek között szereplő talajnedvesség modellezés a vízkészlet-gazdálkodás számára nyújt olyan nélkülözhetetlen alapadatot, amellyel a vízkészletek mért értékek alapján történő megosztására nyílik lehetőség. A monitoring hálózat működését és az adatok feldolgozását megfelelően képzett személyzet biztosítja (Országos Vízeljáró Szolgálat), így az adatok „real time” jutnak el a felhasználókhoz, megfelelő felügyelet mellett.

Az agrárium számára már a meteorológiai alapadatok is rendkívül fontosak (csapadék, léghőmérséklet, relatív légnedvesség) a tanácsadó hálózat munkájának hatékonyságát növelhetik a teljes tenyészidőszak alatt. Ezek az információk a növénymodellek bemenő paraméterei, amelyek segítségével a termesztett kultúra fejlődése nyomon követhető, a növényvédelmi, tápanyagpótlási tevékenységek optimalizálhatók, ezáltal a terméshozam stabilizálható, növelhető. A további mért paraméterek (talajnedvesség és talajhőmérséklet) pl. az agrotechnikai beavatkozások, a vetés optimális időpontjának meghatározását segítik. A talaj aktuális nedvességállapotának nyomon követésével az öntözési vízigény kiszámítható, ennek köszönhetően a precíziós öntözéses gazdálkodás fejleszthető, amely nagyobb hatékonyságot és a víztakarékos technológiák elterjesztését teszi lehetővé.

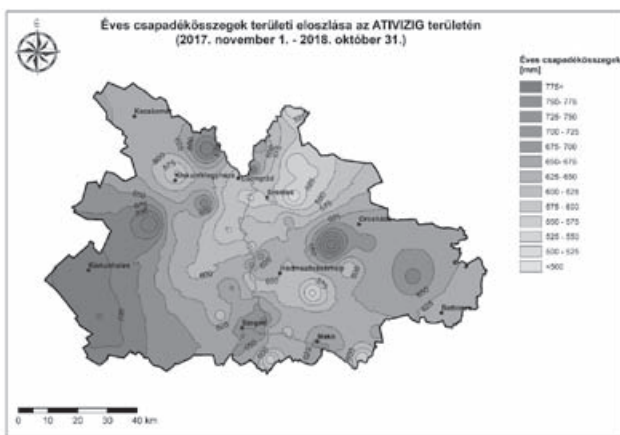
Az aszálykezelés mellett az állomások által mért adatok a vízkészlet-gazdálkodás, a belvízi védekezés számára is hasznos információkat szolgáltatnak.

Szerzők: Fiala Károly, Dr. Barta Károly,
Dr. Benyhe Balázs, Fehérváry István, Lábdy Jenő,
Dr. Sipos György, Dr. Györffy Lajos

AZ ELMÚLT ÉV SZÁMOKBAN – ÖSSZEFOGLALÓ A 2017/2018-AS HIDROLÓGIAI ÉVRŐL

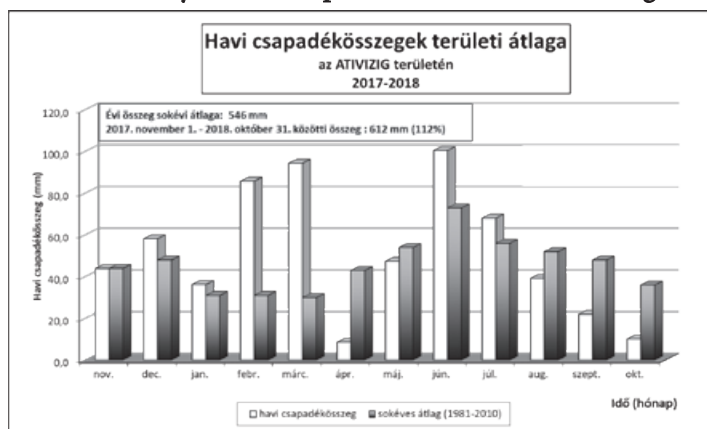
A 2017. november 1. és 2018. október 31. közötti hidrológiai évben jellemzően a klímaváltozással előre jelzett változásokat észlelhetjük. Az éghajlatunkra prognosztizált enyhe és csapadékos tél mutatkozott meg a januári majdnem 4°C-os középhőmérsékleteken és a februári majd 90 mm-es csapadékösszegeken is. Az áprilisban jelentkező, és októberig kitartó 30 °C körüli maximum hőmérsékletek pedig az előrevetített elnyúló forró nyárra volt jó példa. Statisztikailag emlékeztető marad még a Tisza vízgyűjtőjén regisztrált hőmennyiség, ami amelle, hogy végig jóval átlag feletti volt, két héten keresztül a sokéves maximum értéket is meghaladta.

Időjárás

Csapadék

Az elmúlt hidrológiai évben az Atvizig területére összesen 612 mm csapadék, az átlagos érték 112%-a hullott. A Tisza vízgyűjtőjét ez idő alatt 647 mm csapadék áztatta, a várhatónál némileg szárazabb évet eredményezve. Idén februárban és márciusban mind a Tisza vízgyűjtőjén, mind igazgatóságunk területén jelentős csapadéktöbbletet mérhettünk. A vízgyűjtőn mindkét hónapban 60%-al több csapadék, működési területünkön pedig februárban 86 mm, márciusban pedig 95 mm csapadék hullott, ami az átlagértékek több mint 2,5-, illetve 3-szorosa. Ennek köszönhetően a szokásosan két legszárazabb hónapunkban esett idén a második és harmadik legnagyobb havi csapadékösszeg. A tavasz szárazabb idővel folytatódott. Áprilisban területünkön átlagosan

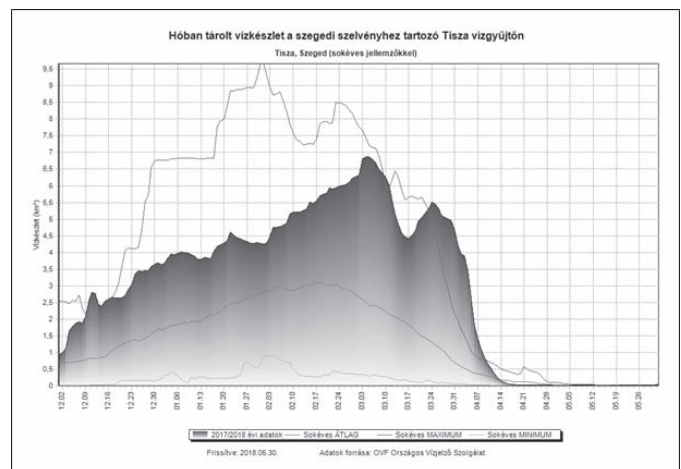

mindössze 9 mm eső esett és a májusi csapadékmennyiség sem érte el a megszokott értéket. Ezt követően a nyár első hónapjában a vízgyűjtőn és működési területünkön is – körülbelül 100 mm esővel – jelentkezett a megszokott évi csapadékmaximum. Igazgatóságunk területén júliusban még 20%-al több eső esett az átlagosnál, de ezt követően a havi összegek – összességében 50%-al – elmaradtak a várhatótól.

Hó

Az idei télen a Tisza vízgyűjtőjén a csapadék jelentős része szilárd halmazállapotban hullott, így jókora mennyiségű hó halmozódott fel a vízgyűjtőn. A hóban tárolt vízkészlet a szegedi szelvényéhez tartozó Tisza vízgyűjtőn, december elejétől folyamatosan növekedett és a teljes hó szezonban meghaladta a sokéves átlagot. A maximum értékét március 4-én érte el 6,865 köbkilométert, mely a sokéves átlag több mint 270 %-a, és az erre a napra számított sokéves maximum értéket is megközelítette. Ezt követően olvadás indult, viszont március közepén az időjárás ismét hidegebbre fordult, mely újra kedvezett a hó felhalmozódásnak. Ennek köszönhetően március 24-április 10. között a hóvízkészlet meghaladta az ebben az időszakban mért sokéves maximum értékeket is.

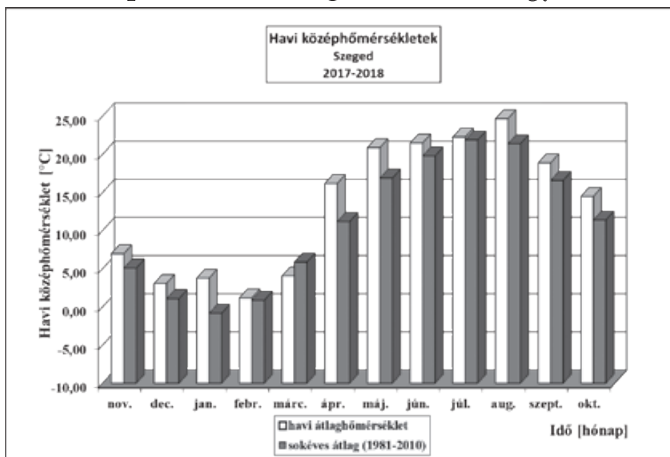
Az Atvizig területén a február hónapot megelőzően nem alakult ki összefüggő hótakaró. A február 14-től kezdődő és márciusban is folytatódó havazások viszont itt is számottevő – 10-15 cm vastagságú és 15-30 mm-es hóvízgyenyértékű hóborítást eredményeztek.

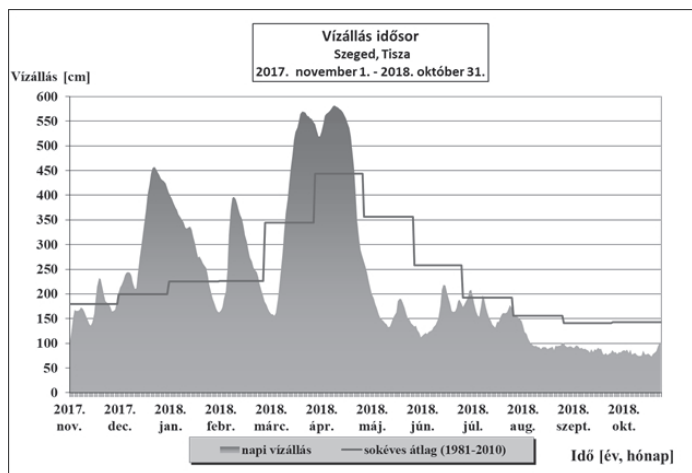
Léghőmérséklet

A 2017-2018-as hidrológiai év középhőmérséklete Szegeden 13,2°C volt, ami 2,2°C-al melegebb, mint a sokéves átlag. Február és március kivételével a havi középhőmérsékletek minden hónapban jelentősen meghaladták a várható értékeket. A hidrológia év téli féléve az átlagosnál jóval melegebb időjárással indult. A novemberi 7°C-os és a decemberi 3,1°C-os középhőmérséklet 2°C-al, a januári 3,8°C-os középhőmérséklet 4,6°C-al volt enyhébb a megszokottól. Az enyhe január következményeként az év leghidegebb hónapja a február lett, az átlagossal szinte megegyező 1,2°C-os középhőmérséklettel. Rendhagyó módon a téli hónapokra jellemző, hideg és fagyos napok márciusra is áttolódtak, ami miatt a hónap középhőmérséklete 1,8°C-kal elmaradt a megszokottól. A hónapban továbbá hat téli napot és egy zord napot (minimum hőmérséklet < -10°C) is mérhettünk. A tavasz folytatásában viszont hirtelen felmelegedés vette kezdetét. Áprilisban 5°C-os (az év során mért legnagyobb),

májusban 4°C-os pozitív anomália volt jellemző. Április 29-én igazgatóságunk területén, Kelebián mérték az országos abszolút maximum hőmérsékletet is (31,4°C), ami új országos melegrekord lett erre a napra. A nyár első két hónapja nem hozott különösebben meleg időjárást, augusztustól októberig azonban újra a megszokottnál jóval melegebb hőmérsékleteket mérhettünk. Az augusztus 3,3°C-al, a szeptember 2,3°C-al volt melegebb, mint a sokéves közepes. Az ősz októberben sem érte el működési területünket, összességében 3,1°C-al volt melegebb a megszokottnál. Mindemellett október 27-én újra igazgatóságunk területén, Kübekházaán regisztrálták a havi maximum hőmérsékletet (27,3°C), ami az aznapi abszolút országos csúcs is lett egyben.

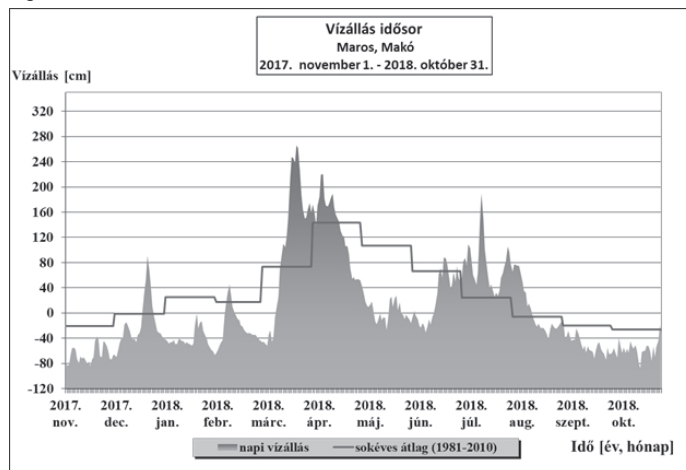
Vízjárás

Folyók vízjárása

Tavaly novemberben a kezelésünkben lévő folyószakaszokat még átlag alatti vízállások jellemezték. Decemberben aztán a hónap közepi nagy csapadékok hatására egy árhullám érte el működési területünket. Lassú apadás után februárban folyószakaszaink újra áradásnak indultak, de a tetőzések elmaradtak az előzőektől. A tavasz beköszöntével, a vízgyűjtőn addigra rekord körüli mennyiségűre duzzadt hóborítás olvadása telíteni kezdte a medreket, majd a március közepén jelentkező enyhe, csapadékos időszak gyors áradásokat indított a Tisza vízrendszerében. A Maros Makónál 03.22-én 275 cm-rel (I. fok 400 cm), a Hármas-Körös Szarvasnál 03.24-én 633 cm-rel (I. fok 600 cm) tetőzött, kialakítva a vizsgált időszak legmagasabb vízállásait. A március második felében jelentkező lehűlés elvágta az utánpótlást a vízgyűjtőről, így április elejéig átmeneti apadó tendencia volt

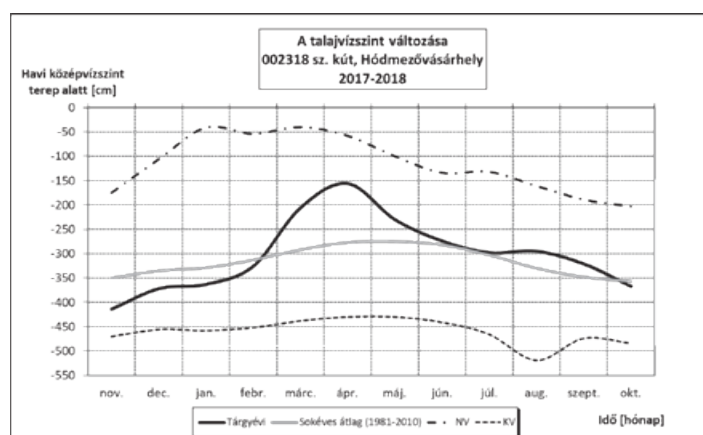
megfigyelhető. Az áradásnak újabb lehetőséget a március legvégén kezdődő csapadékos periódus adott. Ekkorra már az éjszakai fagyok is visszaszorultak így a vízgyűjtőn addigra újra jelentős mennyiségben felhalmozódott hó felgyorsult olvadása is a lefolyást támogatta. A márciusnál magasabbra azonban csak az Alsó-Tisza áradt. Szegednél 04.13-án, 583 cm-el (I. fok 650 cm), az alsó-rakpart szintje felett tetőzött, ami a hidrológiai év legmagasabb vízállása lett a Tiszán. A tavaszi árhullámok ideje alatt Szegeden március 23-tól kezdődően összesen 27 napig volt zárva az alsó rakpart. A Hármas-Körösön április 5-10. között volt I. fokú árvízvédelmi készültség. Tavasz végén gyors apadás volt megfigyelhető, így a nyár elejére a vízszintek újfent jelentősen elmaradtak a sokéves középtől. Ebből az állapotból a júniusi csapadéktöbbletből származó lefolyás növelte meg folyószakaszaink vízszintjét, majd néhány nagyobb júliusi csapadékesemény hatására – különösen a Maroson – a nyáron várható vízálásoknál is magasabbra emelte azt. Nyár végére aztán mindenhol beállt az ilyenkor jellemző kisvízes állapot. Október végére a kezelésünkben lévő folyószakaszokon a sokéves közepesnél már körülbelül fél méterrel kisebb vízállásokat regisztrálhattunk.

Talajnedvesség

A talaj felső rétegeinek nedvességtartalma a csapadékoságot követve ingadozott. A legfelső 0-20 cm-ig terjedő réteg a közvetlen megelőző csapadékos időszak hatására szokatlan módon igen magas, 100% körüli telítettségi állapotról indult a hidrológiai évben. Kisebbs csökkenés után a februári-márciusi nagycsapadékok hatására vált túltelítetté a talaj. A tavaszi szárazabb időszakot követően a talajnedvesség 20%-ra

(folytatás a következő oldalon)

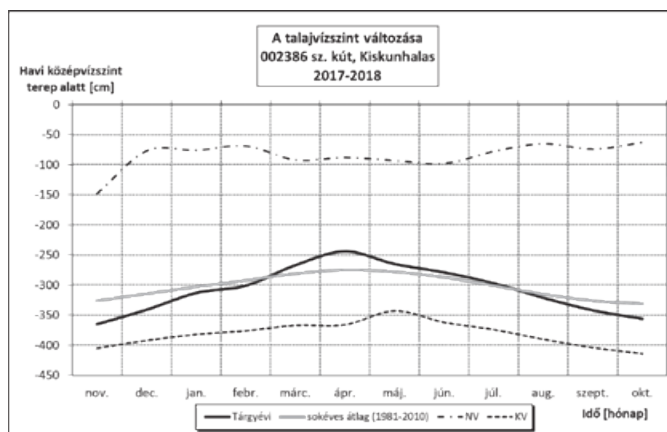

(folytatás az előző oldalról)

csökkent, majd júniusban egy másodlagos csúcs jelentkezett, amikor 70%-os volt a feltalaj víztartalma. Október végére jelentősen, 30%-ra csökkent a talajnedvesség. A legmélyebb, 50-100 cm-ig terjedő rétegben a kezdeti 40%-os víztartalomról hamar, már márciusra 100%-ra nőtt a nedvességtartalom értéke, majd a vizsgált időszak végére fokozatosan 30% alá csökkent. A három talajréteg magas telítettségi szintjének együttállásánál igazgatóságunk területén jelentős belvízelöntések alakultak ki, ezért **2017.12.15–2018.04.30.** között – kisebb megszakításokkal – **I. és II. fokú belvízvédelmi készültség volt érvényben.**

Talajvízjárás

Tavaly novemberben és decemberben igazgatóságunk egy részén még apadó talajvízszinteket regisztrálhattunk. A talajvízjárás éves menetének megfelelő átfogó áradó trend viszonylag későn, csak idén januártól volt megfigyelhető. Február végéig körülbelül havi 20 cm-et emelkedett, majd a tél végi, tavasz eleji csapadékos időjárás hatására márciusra 50 cm-t, a Tisza-völgyében helyenként 75 cm is áradt a talajvízszintje. A víztükörszint áprilisban mindenhol elérte az éves maximum értéket. Ekkor átlagosan 1-2 méter között volt a felszín alatt. Az áprilisi csapadékhány azután gyorsan megváltoztatta trendeket. A tavasz végéig a Tisza völgyében 50 cm-es, működési területünk fennmaradó részén 25 cm-es apadást mérhettünk. Ezt követően a nyári hónapokban 20-50 cm, szeptember, októberben pedig 10-20 cm-es apadó tendencia volt jellemző. A hidrológiai év végére a sokéves átlagos talajvízállásokhoz képest negatív eltérés a Duna-Tisza közti hátság magasabb részein helyenként a 100 cm-t is meghaladta.

Kilátások

Az Országos Meteorológiai Szolgálat hosszú távú előrejelzése szerint az előttünk álló november és január az átlagosnál kissé melegebb, a december átlagos hőmérsékletű lesz. Novemberben átlagos mennyiségű, decemberben és januárban az átlagosnál kevesebb csapadék várható.

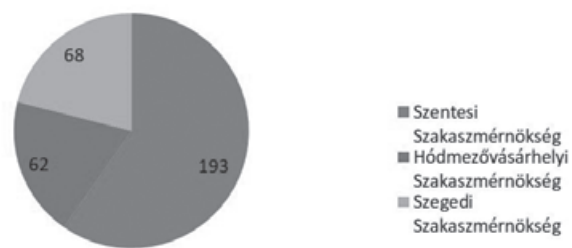
A jelenlegi – átmeneti – vízháztartási helyzetet figyelembe véve az előttünk álló téli, kora tavaszi időszakban árvizek keletkezésének az esélye és kiterjedt dél-alföldi belvíz kialakulásának a valószínűsége is az átlagosnál kisebbnek mondható.

Szarvas Ferenc monitoring referens

A TERMÁLVÍZ LEHET AZ OKA AZ ÖNTÖZŐVÍZ MINŐSÉGI ROMLÁSÁNAK – VIZSGÁLATOK ÖNTÖZŐVÍZ-MINŐSÉG TÁRGYKÖRÉBEN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A TERMÁLVÍZ-BEVEZETÉSEKRE

Az Aktivíz Akkreditált Mintavevő Munkacsoportja az év folyamán 48 mintavételi ponton, 37 nap alatt, összesen 334 mintát vett és végezte el ezeken a vízminőségi vizsgálatokat és elemzéseket. A Szentesi Szakasz mérnökség megrendelésére 193 db, a Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökségnek 62 db, a Szegedi Szakasz mérnökségnek pedig 68 db vízmintavétel, vízvizsgálat, illetve annak kiértékelése történt.

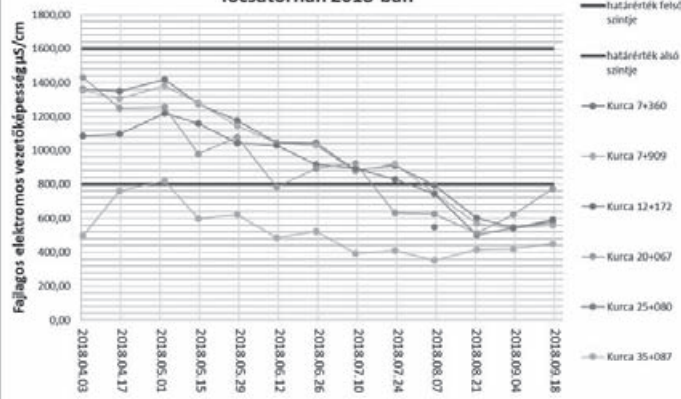
Öntözővíz mintavételek száma Szakasz mérnökségenként

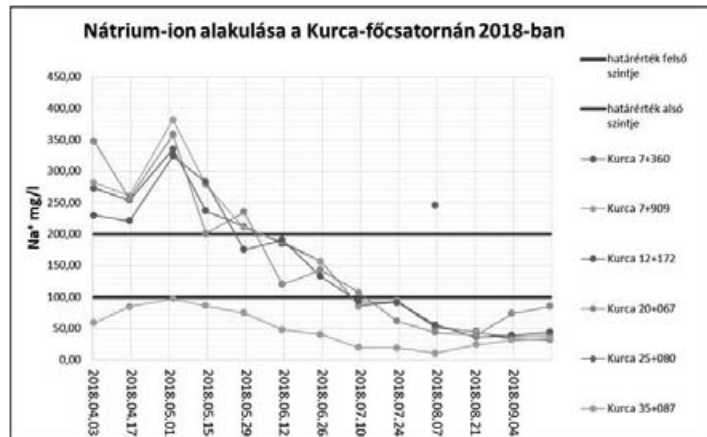
A mezőgazdasági öntözővíz-szolgáltatás 2018. évi idénye alatt a Kurca-vízrendszerben április 23-szeptember 19. között mindösszesen 15.557.619 köbméter vizet adtunk be a Kurca-vízrendszerbe. Ebből 4.769.280 köbmétert a Felső-Kurcai fő vízkivételen, 10.788.339 köbmétert pedig a Szarvas-Kákai szivattyútelepen keresztül juttattunk a rendszerbe.

Az öntözővíz-minőség romlásának egyik fő oka a termálvíz-bevezetés lehet, ezért az öntözési időszakban tilos annak bevezetése azon csatornába, melyekből (vagy amelyeknek végső befogadójából) öntözővíz vételezése történik. A téli termálvíz-bevezetések (október 1 – március 31.) befejeztével megkezdtük a vízminta vételezéseket. A téli termálvíz-bevezetések eredményeképp megnövekedett nátrium-ion, és fajlagos elektromos vezetőképesség értékek a tavaszi mérések

Fajlagos elektromos vezetőképesség alakulása a Kurca-főcsatornán 2018-ban

során – a folyamatos vízmozgás miatt – csökkenő értékeket mutattak. (Megjegyezzük, hogy az idei tavaszi belvíz miatt a vízfrissítés, így a vízminőség javulása is a korábbi évekhez képest 3-4 hetes csúszással, április végén – május elején kezdődött meg). A laboratóriumi vizsgálatok alátámasztották a helyszíni mérések eredményeit, hiszen a tavasszal mért magas nátrium-ion szint a termálvíz következménye.

A termálvíz-terhelés tavaszi gyors csökkentése érdekében nagyobb mennyiségű hígító vízre lehet szükség az öntözés megkezdése előtt, illetve ellenőrizni érdemes, hogy a kibocsátók valóban betartják-e az előírt határidőket (kiemelten azokon a helyeken, ahol a termálvíz okozta szennyezés jobban elhúzódott).

Balogh Endre
vízminőség-védelmi referens

VÉDD TERMÉSZETESEN! – MEGÜNNEPELTÜK A VÍZ VILÁGNAPJÁT

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) Szegedi Területi Szervezete március 22-én tartotta a víz világnapi ünnepi rendezvényét Szegeden. Gazdag Erzsébet az Atvízig igazgató helyettese a Föld édesvíz készletének megővését, a víz fontos szerepét, a környezetünket károsító tényezőket és a természetben rejlő megoldási lehetőségeket emelte ki köszöntőjében.

Az ENSZ által meghatározott idei jelmondat a „Védd természetesen!”, melyhez kapcsolódóan Hornyák Sándor, a szegedi vízügyi igazgatóság munkatársa tartott előadást. A Víz Világnapja alkalmából meghirdetett rajz- és alko-

tópályázatra 260 pályamű érkezett a dél-alföldi régióból, valamint az ország más pontjairól, illetve a határon túlról, Romániából és Szerbiából is számos alkotás érkezett felhívásunkra. Az 5-11 évesek rajz-, míg a 12-18 éves korosztály alkotópályázatra nevezhetett. A zsűri értékelését követően összesen 13 mű került díjazásra a szegedi ünnepségen.

Két kategóriában a legjobb alkotások bekerültek az országos versenybe is, ahol egy pályamunka szintén elismerésben részesült a március 21-i székesfehérvári országos rendezvényen: a battonyai Mikes Kelemen Katolikus Gimnázium és Szakgimnázium, Általános Iskola és Óvoda diákja, Gruncsity Virág alkotása különdíjat kapott.

Nagyszöllősi Nóra PR referens
Fotó: Atvízig

LEZÁRULTAK AZ ŐSZI FELÜLVIZSGÁLATOK

Megfelelő a védművek állapota az igazgatóság területén. Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság az idei évben is elvégezte az ár- és belvízvédelmi művek vonatkozó jogszabályban rögzített felülvizsgálatát. A vízügyi szakemberek megállapították, hogy a védelmi művek állapota megfelelő, alkalmasak az esetleges védekezési feladatok ellátására. Az alábbiakban az ellenőrzések főbb tapasztalatait olvashatják.

Árvízvédelem

Az árvízvédelmi fővédvonalak szemléi október 8-18. között történtek, melynek főbb megállapításai a következők:

A gyeptakaró állapota továbbra sem tökéletes, de a védelmi követelményeknek többségében megfelel. Az elmúlt időszakban lehetőség volt fenntartó gépek beszerzésére, melynek köszönhetően a fenntartógépeink átlagéletkora alacsonyabb lett. Különös figyelmet kell fordítanunk a náddal és gyalogakáccal fertőzött töltésszakaszok gyeptakarójának helyreállítására. A hatékony beavatkozás, illetve a jó eredmény elérése érdekében minden szakaszmérnökségünkön kísérleti szelvényeket jelölünk ki, ahol vegyszeres gyomirtást fogunk alkalmazni.

Rézsűburkolataink állapota a közelmúltban történt fejlesztéseknek köszönhetően a védelmi követelményeknek megfelel. A kunszentmártoni partfal klinker burkolatának helyreállítása az illetékes önkormányzat feladata. A kuliszsanyilások elzárhatóságát azonban – egy mértékadó árhumlám levonulásának idején – a 11.08 árvízvédelmi szakaszon védekezőknek kell biztosítani, amely munkálatok precíz elvégezhetősége érdekében a megfelelő előkészítő munkákat béke időszakban kell elvégeznünk.

A 107 kilométert meghaladja a burkolattal ellátott elsőrendű töltéskorona szakaszaink összes hossza. Ebben az évben nem sikerült új burkolatokat építenünk, hiszen az érvényben lévő jogszabályok értelmében ez csak az előírt szintre kiépített szakaszokon lehetséges, és a mértékadó árvízszintek megemelésével erre csak kevés lehetőség adódik. A differenciált árvízvédelem elvének alkalmazásával a legszükségesebb helyeken mechanikai stabilizáció létesítését irányoztuk elő annak érdekében, hogy az egyes beavatkozási helyek csapadékos időben is – károkozás nélkül – megközelíthetők legyenek. A burkolatok állapotának megőrzése érdekében a repedésekben felnőtt növényzet esetében is a vegyszeres gyomirtás alkalmazása látszik célszerűnek, természetesen a környezetvédelmi szempontok szem előtt tartásával.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) által előírt irányelveknek megfelelően idén is elvégeztük a töltéstartozékok számbavételét. A beton és vasbeton töltéstartozékok előregyártását a közfoglalkoztatási program segítségével kezdtük.

A hullámtéri véderdők faállománya több helyen elöregedett. A közelmúltban programot indítottunk a túltartott faállományok felújítása érdekében. A közfoglalkoztatott munkaerő és a beszerzett zúzógépek segítségével a vízőldali tíz méteres védősávok állapotát jelentősen javítani tudtuk, azonban továbbra is gondot jelent, hogy a tíz méteres sávval érintett területeknek nem minden esetben az Ativízig a vagyonkezelője, így ezeken a területeken a gyepegzardálkodás fenntartása problémás.

Ebben az évben is jelentős energiákat emésztett fel erdészeti tevékenységünkben a hatósági előírások által előírt, mintegy 37,3 hektár véderdő kezelése. Jelentős fenntartási összeget fordítottunk a veszélyes fák nyújtotta kockázat elhárítására is.

Másodrendű védműveink a védelmi követelmények szempontjából legtöbb esetben nem megfelelőek, többségük legfeljebb vízkormányzásra lenne alkalmas. Az anyagi- és humánerőforrásaink függvényében a másodrendű töltéseken, több helyen cserje- és fairtási, valamint gazkaszálási munkálatokat végeztünk. A Szentesi Szakaszmérnökség a rézsűk gaztalanításán túl, a másodrendű védelmi vonalak koronáinak kátyúzását is elvégezte.

Az elsőrendű töltéskeresztező műtárgyak felülvizsgálata során három esetben volt szükség sürgősen végrehajtandó beavatkozásra: az Atrácsi zsilip és az Algyői szivattyútelep elzáró szerkezeteinek javítását végezte el a Műszaki Biztonsági Szolgálat (MBSZ), valamint a Sárkányfarki zsilip elzáró szerkezeteinek beszabályozása az év végéig történik meg. A kisebb meghibásodásokat prioritási sorrendbe rendeztük, a javításokat ütemezetten végezzük.

Az „Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése” című projekt keretében az idei évben megtörtént a Mindszent I. szivattyútelep bontása, illetve a Mindszent II. szivattyútelep kapacitásbővítése.

A Körtvélyesi szivattyútelep nyomócsövének állapotában tapasztalt bizonytalanságok miatt, a szivattyútelep kapacitásának folyamatos biztosítására, provizórium telepítési terv kidolgozását írtuk elő az esetlegesen kieső kapacitások biztosítására.

Az első rendű árvízvédelmi vonalakat keresztező, ideiglenes elzáró táblákkal rendelkező műtárgyaink esetében az elzárások kezelési rendjére vonatkozóan, üzemeltetési szabályzatokat dolgoztunk ki. Így a Hattyasi és az Algyői szivattyútelepek, valamint a Kurcatoroki zsilip ideiglenes elzárásait a jövőben a jóváhagyott szabályzatok szerint kell majd üzemeltetni.

Az elmúlt években megvalósult projektek beruházásainak, valamint a rendelkezésre álló központi forrásoknak köszönhetően jelentős javulást tudtunk elérni az örtelepek épületeinek állapotában. A 46 gátörtelep főépületei közül, idén csak a Porgányi őrház minősítését kellett átépítendő kategóriába sorolni, melynek felújítása a 2019. évben végrehajtandó fenntartási munkák sorában prioritást kapott. Azonban problémát jelent az örtelepek ivóvíz-minőségének biztosítása. Több helyen megengedhetetlenül magas a víz arzén tartalma, továbbá az örtelepek környezetvédelmi szempontból megfelelő szennyvízelhelyezése is fejlesztést igényel. A gátörök szakmai felkészültsége megfelelő. A szakvizsgával még nem rendelkező 16 ór gátörtanfolyamon vett részt az idei évben, melyet sikeres eredménnyel zártak.

A hírközlési és informatikai rendszerünk üzemképes. A földkábelrel kiváltandó légvezeték szakaszok tervezése még idén megkezdődik.

Mind román, mind pedig szerb viszonylatban megtörtént a közös érdekű árvízvédelmi szakaszok szemléje. Az idei évben a Maros folyó jobb és bal parti töltésének határ közeli szakaszain közös geodéziai bemérést végeztünk. A szerb szakaszokon ez még előttünk álló feladat.

A mértékadó árvízszintek a 2014. évi Országos MÁSZ felülvizsgálat eredményeként jelentősen megemelkedtek, ezért az

Ativízig működési területén húzódó elsőrendű árvízvédelmi vonalak 95%-ban magassági hiánnyal jellemezhetőek. Ennek ellenére azonban elmondható, hogy a térség árvízvédelmi biztonsága nem csökkent. Az árvízvédelmi nyilvántartási tervek aktuálisak, az árvízvédelmi szakaszok mindegyike rendelkezik érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel.

A Hármas-Körös bal parti 11.08 árvízvédelmi vonal lokálisan gyenge szakaszainak megerősítésére, a Zalotai őrlábasban korábban elrendelt pontszerű III. fokú árvízvédelmi készültséget megszüntettük. Az 5+475-9+221 tkm szelvények között, 3405 fm hosszban a vízdali töltésállban a szivárgás-gátlás és állékonyságnövelés érdekében vízzáró résfal épült.

Folyószabályozás, hajóútfenntartás

Az igazgatóság kezelésébe tartozó Tisza és Maros folyószakaszok őszi kisvízi felülvizsgálatára augusztus 28-29-én került sor. A bejárások idején tapasztalt alacsony vízállás lehetővé tette a partvédművek kisvízi tartományban elhelyezkedő részének felülvizsgálatát is. A látottak alapján megállapítottuk, hogy a meder- és partbiztosítások fenntartási hiányosságokat mutatnak. A tiszai kanyarulatfejlődés több helyen elérte, illetve megközelítette az optimális ívet. Ezekben a szakaszokon rengeteg fa került a mederbe. A kezelésünkbe tartozó kitűző jelek láthatósága biztosított. Szükségesnek tartjuk a jelenlegi mederállapotok feltárását (teljes mederfelvételt) és kiértékelését (jellemző vízszintek felülvizsgálatát), kanyarulati viszonyok, keresztező létesítmények ellenőrzését és vizsgálatát, hajózási rétegvonalas térkép készítését.

A „VTT Hullámtér rendezése az Alsó-Tiszán” című projekt az OVf mint Konzorciumvezető és az Ativíz, mint Konzorciumi Tag által alkotott együttműködésben valósul meg. A projekt műszaki tartalma: a Levelényi partbiztosítás megerősítése a Tisza folyó 214,250-215,850 fkm szelvények között a jobb parton, a Lúdvári partbiztosítás helyreállítása és meghosszabbítása a Tisza folyó bal part 195,050-195,600 fkm szelvények között, az Algyői partbiztosítás helyreállítása a Tisza folyó jobb part 186,000-186,800 fkm szelvények között, illetve a Ferencszállási kanyarulat rendezése, ahol 619 fm hosszban töltésáthelyezés, partvédmű rekonstrukció és jobb parti mederkorrekció valósul meg.

Minden évben a kisvízi bejárás tárgyát képezi a Hajóút Kitűzési Terv tartalmi ellenőrzése, felülvizsgálata. Ebben az évben az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály új tervrészekkel egészítette ki a tervet.

A Szegedi Medencés Kikötőben állomásoznak a Jégtörő IV. és Jégvirág V. elnevezésű jégtörőhajók. A hajókon ebben

az évben jelentős felújításokat hajtottunk végre, melyeknek köszönhetően bevetésre készen várnak az előttünk álló téli időszakra.

Összességében elmondható, hogy az igazgatóság működési területén az árvízvédelmi biztonság megfelelő, azonban a 335 kilométer hosszú elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal előírás szerinti kiépítése megoldandó feladat.

A 2014-2020-as EU fejlesztési időszakban az árvízvédelmet és folyógazdálkodást érintő beruházások összes költsége meghaladja a 17,5 milliárd forintot. Ilyen mértékű beruházások hosszú idő óta nem történtek az Alsó-Tisza- vidékén. Így kijelenthető, hogy elsődleges feladatunk végrehajtásában, a védelmi biztonság megőrzésében, folyamatosan fejlődő védművek segítenek bennünket.

Jégvédekezés

A 2017. december 15- 2018. február 16., valamint február 27-március 7. közötti jégvédekezési tevékenységet a jégtörőhajóinkra elrendelt melegen tartás és a Medencés Kikötőbeli jégtörés jelentette.

Árvízvédekezés

Ebben az évben a kezelésünkbe tartozó folyószakaszokon – az év elején rekordokat döntő hóban tárolt vízkészlet ellenére – csak egyetlen esetben kellett fokozatot elrendelni. I. fokú árvízvédelmi készültség volt érvényben április 5-10. között a 11.08. Szentese-öcsödi árvízvédelmi szakaszon. A védekezés idején figyelőszolgálat működtettünk.

Az igazgatóság állományából két főt vezényelt át az Országos Műszaki Irányító Törzs Balatonörszödre, ahol helyi vízkár-elhárítási készültség keretében teljesítettek szolgálatot március 16-20. között.

Belvízvédelem

A belvízvédelmi szakaszok felülvizsgálata szeptember 24 – október 4. között zajlott, melynek során az átvett szivattyútelepek üzemelési feltételeit, az állami tulajdonú műveken történt beavatkozások elvégzését, az önkormányzatoktól üzemeltetésre átvett művek fenntartását, a mezőgazdasági vízszolgáltatás kritikus helyszíneinek bejárását, a vízhiány megelőzésére és elhárítására megtett intézkedések, beavatkozások elvégzésének felülvizsgálatát, valamint a tározási, és kettős működésű rendszerek öntözési célú fejlesztési lehetőségeinek helyszíni vizsgálatát végeztük.

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

A nemzetközi kötelezettségeknek eleget téve román és szerb viszonylatban is megtörtént a közös érdekeltségű művek szemlézése. Az önkormányzatok meghívására a belterületi vízrendezési létesítmények felülvizsgálatán is részt vettek igazgatóságunk szakemberei.

Az elmúlt időszakban új csatorna őrzárásokat alakítottunk ki, így ennek megfelelően az őri létszám is gyarapodott, azonban a jelentősen megnövekedett belvízvédelmi és vízhasznosítási feladatok miatt a csatornaőri állomány további bővítése, és működési feltételeik biztosítása szükséges. A védelmi felkészülés kapcsán az őr- és védelemvezetésben résztvevő kollégáink megfelelő szakmai és területi ismeretekkel rendelkeznek.

A belvízvédelmi és vízhasznosítási műveink üzemeltetésében, kapacitás helyreállításában jelentős szerepük van a központi költségvetés által biztosított támogatásnak, továbbá a pályázati úton elvégzett beavatkozásainknak. A hosszú csatornaszakaszokat érintő kotrási- és kaszási munkák, valamint a közfoglalkoztatási program keretében elvégzett csatornatisztítás hatására javult ezen csatornák befogadós és vízlevezető képessége. A fenntartási tevékenységek – a szemlék kezdetéig – elsősorban a kettősműködésű és öntöző csatornák üzemelési feltételeit teremtették meg. A kizárólagos, illetve átvett társulati létesítmények állapota az öntöző és kettős működésű szakaszokon fogadható el. Az őszi (október, november) hónapokban a csatornák és a műtárgyak fenntartása tovább folytatódott.

Az üzemelésre átvett önkormányzati csatornákon főként az irányunkba jelzett, problémásabb szakaszokon történtek munkálatok.

Az idén jelentkező belvizeket, a szivattyútelepekre elrendelt fokozatok mellett, egyes esetekben a csatornákon történt beavatkozásokkal sikerült levezetni.

2018. évben a vízhasznosítási művek üzemeltetése garantálta a vízigények kielégítését. Az öntözési igényfelmérés alapján a vízszükségletek biztosítására további rekonstrukciós és fejlesztési munkák szükségesek területünkön.

A szivattyútelepeink (belvizes, kettős működésű, öntözős) kezelése (javítás, működtetés), az átvétel alatt álló telepek életképessége tétele, valamint a zsilipek karbantartása kiemelkedő szakértelmet igényel a gépész kollégáktól. A torkolati szivattyútelepeink meghatározóan működőképesek, de igénybevételük és koruk miatt, folyamatosan jelentkeznek gépészeti problémák. A telepek állapota egy átfogó szivattyútelepi rekonstrukciós program elindítását igényli.

Borza Tibor osztályvezető -

Andó Mihály főtanácsos, osztályvezető

Fotók: ÁFO, VRÖO

EURÓPAI UNIÓS BERUHÁZÁSOK IGAZGATÓSÁGUNK TERÜLETÉN

Konzorciumi együttműködések

Az Ativíz és az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) konzorciuma közel 17 milliárd forint nagyságrendben hajt végre EU-s fejlesztést az igazgatóság működési területén.

Ezek közül az „Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csök-

kentése az Alsó-Tiszán” elnevezésű projekt a legjelentősebb beruházás 12 milliárd forint értékben. A hosszú és gondos tervezési időszakot követően az elmúlt évben a Colas Alterra Zrt. megkezdte a kivitelezési munkálatokat. A Mindszent I. szivattyútelep teljes elbontása után elkészült az ezt kiváltó Mindszent II. szivattyútelep teljes rekonstrukciója. Idén

őszől kezdve a felújított és korszerű, másodpercenként 12 köbméter kapacitású szivattyútelep szolgálja a Kurca vízrendszer öntözési és belvízvédelmi igényeit. A 11.05. árvízvédelmi vonal Kurcatoroki, és a 11.08 árvízvédelmi vonal Zalotai őrzárásában töltésfejlesztési munka zajlik, amelynek keretében mintegy 9700 méter hosszban jelentősen megnövelik a töltésszelvény méreteit. Több műtárgyat átépítenek, így például a Felső-Kurcai zsilip és szivornya is teljes egészében megújul. A nyár folyamán a Dong-éri és a Sámson-Ápátfalvi főcsatornák torkolati szelvényeiben megkezdődött az árvíz-

kapuk építése. A Kurcatoroki és a Zalotai gátörtelepek felújítása befejeződött; az őrházak, a munkáspihenő és szolgáló helyiségek teljes energetikai felújításon és egyéb rekonstrukción mentek keresztül.

A belvízvédelmi célokat szolgáló csúcsidejű csapadékvíz tározó létesítését magába foglaló beruházás – a „Hódmezővásárhely térségi vízrendszer komplex rekonstrukciója, I. ütem” – vízjogi engedélyezési tervei régóta rendelkezésre állnak. Az építés megkezdéséhez nélkülözhetetlen kisajátítási eljárások is a végükhöz közelednek. A kivitelező cég kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás eredménytelenül zárult, ezért a procedúrát meg kell ismételni. Leghamarabb 2019 tavaszán kezdődhet meg a 150.000 köbméter kapacitású záportározó építése. A projektben a Hódói szivattyúte-

lep kapacitásbővítése, valamint a vízkormányzó műtárgyak rekonstrukciója is megvalósul. A Kis-Tiszai csatornaórtelep felújítása szintén tavasszal indulhat útjára.

A „**VTT Hullámtér rendezése az Alsó-Tiszán**” címet viselő, 4 milliárd forint értékű projekt a Maros folyó ferencszállási kanyarulatának rendezésére irányul. A Maros bal parti elsőrendű árvízvédelmi töltés mintegy 600 méteres hosszban új nyomvonalra kerül át. E mellett a Ferencszállási partvédőmű rekonstrukciója és a jobb parti mederkorrekció is megépül. A projekt részeként a Levelényi, a Lúdvári és az Algyői partbiztosítások megerősítése és meghosszabbítása is megtörténik, összesen 2950 méter hosszban. A nyertes kivitelező a munkaterületet már átvette. Jelenleg a kiviteli tervek készítése folyik, az építés várhatóan 2019 tavaszán indul meg. 2016. év végén született egy kormányzati döntés, amely a KEHOP program keretein belül támogatta a **Gyálai Holt-Tisza rehabilitációját**. Engedélyes tervek készültek a Holt-Tisza rekonstrukciójára, melynek a kettős működésű vízrendszer medrében felgyülemlett fenékküledék eltávolításával a helyi lakosság számára is fontos vízi környezet állapotát kívánja javítani. Azonban időközben, a kivitelezési munkálatok tervezésénél kiderült, hogy ez a feladat nagyobb és komplexebb lesz, mint aminek eredetileg látszódott. Az EU-s szabályozási problémák és a pénz szűkössége miatt a projektet újra kell tervezni, mivel külön kell választani a kármentesítési feladatokat a vízgazdálkodási tevékenységektől. A fejlesztést két különböző pályázati forrásból kívánják finanszírozni.

Az Ativízig önálló projektjei

Az igazgatóság saját hatáskörben is végez pályázati tevékenységet. Az alábbi öt határon átnyúló projekt már közel egy éve a megvalósítás szakaszába lépett.

A „**Vízpótlás és a határ-menti vízgyűjtők vízgazdálkodásának infrastrukturális fejlesztése – WASIDCA**” magyar-szerb stratégiai projekt a korábbi években megkezdett homokháti vízpótló rendszer fejlesztését szolgálja; a vízpótlási útvonal újabb 5,2 kilométeres szakasza épül ki a Domaszéki-főcsatorna nyomvonalán. A 4,2 millió euróból megvalósuló beruházás kisajátítási feladatai ebben az évben lezárulnak. Tavasszal a kivitelező megkezdheti az építést, amelynek 2020 májusáig kell befejeződnie. Az igazgatóság élen jár a klímaváltozással kapcsolatos aszály kutatások terén, ennek érdekében 32 db távérzékelő állomásból álló aszály monitoring hálózat épül ki a dél-alföldi régióban. A projekt része egy hosszú gémkinyúlású lánctalpas kotrógép beszerzése is. A

projektet a Vajdasági Tartományi Titkársággal és a Magyar-kanizsai Önkormányzattal közösen valósítja meg a szegedi vízü

Szintén a magyar-szerb együttműködés gyümölcse a „**Környezetbarát vízgazdálkodás extrém időjárási körülmények között a határ menti területeken – ECOWAM**” elnevezéssel futó projekt. Ez esetben a fő célkitűzés a Kurca főcsatorna jó műszaki állapotának megteremtése, a NATURA 2000 ökológiai folyosóként kijelölt természetvédelmi terület rekonstrukciója. A Kurca-főcsatorna meder (4+847-9+997 km szelvények közötti szakaszának) rehabilitációja 2019 tavaszán indul meg. A közbeszerzések lefolytatása után a csatornamederből az üledék eltávolítását és a meder, valamint a rézsű rendezését végzik el. A vízpótlásban és vízkormányzásban kulcsszerepet játszó, rossz állapotú Bikaistállói-töltő átépítése is szükséges. A régi műtárgyat elbontják, helyébe egy korszerű, kétnyílású, vasbeton szerkezetű, acéltáblás tiltós műtárgy lép. A projektet szintén két szerb partnerünkkel a Vode Vojvodine Közvállalattal és a Vajdasági Tartomány Európai Ügyekért Felelős Titkárságával közösen valósítjuk meg.

A korábban említett aszálykutatás részeként az Ativízig partnerként működik közre az „**Aszály és belvíz monitoring rendszer fejlesztése az extrém időjárási események mérséklése érdekében – WATERatRISK**” címet viselő, a Szegedi Tudományegyetem irányítása alatt futó nemzetközi projektben. Fő célunk a Dongéri-főcsatorna teljes vízgyűjtőjére vonatkozó hidrológiai elemzés elkészítése, a vízrendszer kapacitásának meghatározása, a mértékadó belvíztömeg számszerűsítése, a környezeti kockázat csökkentése (aszály és belvíz időszakában), ezáltal a főcsatornára, mint kijelölt víztestre, és mint NATURA 2000 ökológiai folyosóként kijelölt természetvédelmi területre irányuló negatív hatások megelőzése.

A román vízügyi társszervünkkel, a Maros-völgyi Vízügyi Igazgatósággal közösen az Interreg V-A Románia-Magyarország Program keretében megkezdjük az „**Árvízi kockázat csökkentése a Maros folyó határ menti szakaszán – FORMURES**” elnevezésű projekt megvalósítását. A Makói szivattyútelep nyomócsöve, elzáró szerkezetei a folyamatos fenntartás ellenére a koruknál fogva elavultak, árvízi kockázatot hordoznak, ezért a teljes nyomócsövet kicseréljük a vízzáróság biztosítása céljából. A vízdoldali elzáró szerkezet rekonstrukciója a zsiliptábla cseréjéből, a felhúzó szerkezet felújításából, a vízdoldali elzáró szerkezet kezelő tornyának átépítéséből tevődik össze. A kivitelezés 2019 kora tavaszán kezdődik meg.

A belvízvédelemért felelős román vízügyi társszervünkkel (ANIF) közösen nyújtottunk be pályázatot az elmúlt évben „**Belvízvédelmi csatornahálózat fejlesztése a Maros közös érdekelttségű vízgyűjtőjén – MURESE**” címmel. A pályázat támogatást nyert, így ez év végén támogatási szerződést kötünk a Cigányka-ér 0+000 – 4+090 km közötti, és a Battyanya – Nagy-csatorna 0+000 – 3+900 km közötti szakaszán megvalósítandó csatorna rekonstrukciós feladatokra. A víz-igények biztosítására 2 db szivattyú beszerzését irányoztuk elő, illetve a fenntartási munkákhoz szükséges géptartozékok vásárlását szeretnénk megvalósítani.

Frank Szabolcs osztályvezető

Fotó: Ativízig

OKTATÁSI RENDSZER A VÍZÜGYI ÁGAZATBAN

A 2018-as év az oktatás terén változást hozott a vízügyi igazgatóságok, így az Ativízig életében is. A vízügyi életpálya szerves részeként január 1. napjától vezették be a vízügyi továbbképzési rendszert, melyet a vízügyi igazgatási szervezetnél foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának különös szabályairól szóló 391/2017 (XII.13) Korm. rendelet szabályoz, melynek alapján a Közalkalmazotti köteles a munkaköréhez, szakmai feladataihoz igazodó, fejlesztő célzatú, központilag, vagy a munkáltató által előírt továbbképzéseken részt venni.

A továbbképzési kötelezettség teljesítése képzési időszakokban történik, melynek időtartama négy év. A teljesítés mérésének eszköze egy pontrendszer, ami négy állománykategóriába sorolva határozza meg az elérendő pontok számát (az állománykategóriát a betöltött munkakörhöz szükséges iskolai végzettség határozza meg).

A képzés első négy éve idén január 1-jétől 2021.12.31-ig tart. Ez idő alatt a vezetőknek 128, a felsőfokú végzettségűeknek 96, a középfokú végzettséggel rendelkezőknek 64, míg az alapfokú iskolát végzetteknek 32 kreditpontot kell összegyűjteniük. A jogszabály értelmében az első év végéig 15%-ot, a harmadik év végéig pedig 75%-ot kell kötelezően teljesíteni.

Az oktatási kötelezettség alól mentesülnek azok a kollégák, akik elérik a mindenkorai nyugdíjkorhatárt megelőző öt évet (azaz 2018-ban töltik, vagy töltötték be hatvanadik életévüket). A képzés alól szüneteltethetők azok, akik valamilyen más iskola rendszerű tanulmányt folytatnak (ez lehet OKJ-s tanfolyam is). Az utolsó vizsgát követő év végéig tart a szünetelés, a következő év január 1. napjával újra kötelezővé válik a tanulmányi rendszer. Oktatás alól szüneteltethetők a Gyes-en, Gyed-en lévő kismamák, oktatási kötelezettségük a munkába való visszatérés napjától lép életbe.

Az oktatási rendszer alapvető célja, hogy a közalkalmazottakat segítse, hogy lépést tartsanak a tudományos, technikai, jogszabályi változásokkal, valamint korszerű elméleti ismeretekkel rendelkezzenek és képesek legyenek az ismeretek gyakorlati alkalmazására. A rendszeres továbbképzésekkel biztosítható, hogy a vízügyi szakemberek munkaköri feladataikat jogszerűen, szakszerűen, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre.

Molnárné Papp Judit, oktatási referens

ELHUNYT AZ IGAZGATÓSÁG LEGIDŐSEBB NYUGDÍJASA

Magyar Péter Pál a szerbiai Adorjánban volt gáttör. Egész fiatalon került a szegedi vízügyi igazgatósághoz, ahol kubikos, munkavezető, csatornaőr, műszaki ügyintéző, majd építésvezető munkaköröket látott el a Szegedi Szakaszmerőnökségen. A munka mellett végezte el a Vízmesterképző Szakiskolát. 1983-ban vonult nyugdíjba igazgatóságunktól. Utolsó munkája a Maty-éri evezőspálya építése volt, amit már nyugdíjasként fejezett be.

Öt alkalommal lett „Kiváló Dolgozó”. 1963-ban a „Vízgazdálkodás Kiváló Dolgozója”, 1970-ben „Árvízvédelemért Emlékérem”, 1976-ban a „Munka érdemrend” ezüst fokozat

tú kitüntetést kapott. A Maty-éri evezős pálya ünnepélyes átadásakor 1981-ben „Sport Érdemérem” bronz fokozatú elismerésben részesült.

Péter bácsi az Ativízig legidősebb nyugdíjasa volt, aki ez év február 17-én, 94. életévében hunyt el. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Fotó: Ativízig archívum

EGY LENYŰGŐZŐ ELME TÁVOZOTT A VÍZÜGYI SZOLGÁLATBÓL

Dr. Vágás Istvánra emlékezünk

Dr. Vágás István mérnök, a műszaki tudományok doktora, címzetes egyetemi tanár.

1930. június 4-én született a felvidéki Losoncon, a tanár-festőművész Vágás Mátyás és Scherer Erzsébet második fiaként. Anyai nagyapja szintén gimnáziumi tanár, lapszerkesztő, a felvidéki magyar fiatalság egyik nagy nevelője volt. A családi körben pezsgő irodalmi, kulturális élet folyt, nagyapja lapjába akkori, illetve később nevéssé váló írók és költők is publikáltak.

Ilyen környezetben hamar kitűnt – ellenpontozva apró termete miatti visszahúzóódását – rendkívüli emlékezőtehetsé-

ge, sokirányú érdeklődése. Családi hagyomány, hogy elemi iskolásként a teljes vonat menetrendet kívülről tudta, s később – fél évszázad múltán is – minden fontosabb családi esemény dátumát, helyét, sőt a résztvevők névsorát is fejből idézte. Természettudományi, matematikai érdeklődése már korán megmutatkozott, mind a losonci elemi iskola négy osztályában, mind az ugyanitt elkezdett – és 1944-ben félbe maradt – gimnáziumi tanulmányaiban.

Egész életére meghatározóan hatott a hegyes-dombos-erdős környezet, a közeli Tugár-patakhöz történő gyakori kirándulásai, melynek vízjárását már akkor megfigyelte! És meghatározóak voltak a háborús események (a losonci vasútállomás bombázását közelről élte át), valamint az azt követő események.

Családjával együtt – a háború elől menekülve – megjárta Németországot, Ausztriát, ahol 14 éves gyerekként már felnőttek módjára segítette mindennapi megélhetésüket. Losoncra visszatérve szembesültek a magyar lakosság értelmiségének háttérbe szorításával, majd folyamatos kiutasításával, kitoloncolásával.

Mivel édesapja még kiutasításuk előtt tanári állást kapott Szegeden, lakásukat és ingóságuk jelentős részét kényszerűen hátrahagyva Szegedre költöztek. Itt egy egyszobás társbérleti lakásban – szüleivel és idős nagymamájával – három generáció lakott együtt. Itt fejezte be gimnáziumi tanulmányait a Klauzál Gábor (ma: Radnóti) gimnáziumban, kitűnő eredménnyel.

1948-ban felvették a Budapesti Műszaki Egyetemre, ahol hamar kitűnt tudásával, szorgalmával és egyedi gondolkodásmódjával. Pedig a tanulás mellett sokat nélkülözött, hosszú ideig a Losoncról szintén kiutasított és nincstelenné, majd idősen magángazdálkodóvá vált nagyapjától, Nagymarosról járt be előadásokat hallgatni. Tudására jellemző, hogy 1952-es mérnökké válásakor a szakmában elismert tanszékvezetője, Németh Endre professzor kérte fel a tanszék tanársegédi állására.

Egy évet tervező mérnökként is eltöltve került 1955-ben a vízügyi kutatás intézményébe, a VITUKI-ba, mint tudományos munkatárs, ahol 10 évet töltött el. A szakmai és területi munkák mellett életre szóló barátságokat, jó emberi kapcsolatokat épített ki több munkatársával. Ugyanakkor képviselte a szakmai tisztességet és a dolgozók érdekeit is. Ezzel kihívta maga ellen az intézmény (politikailag elfogult) vezetőjének haragját, így távozásra szánta el magát. Szegedhez való kötődése és családja miatt, de nem utolsósorban a vízügyi szolgálat akkori vezetője, Dégen Imre elismerő támogatása következtében 1965-ben az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatósághoz került osztályvezetőnek.

Árvízi tapasztalatai (részt vett az 1954-es, 1956-os, majd az 1965-ös dunai védekezésben), majd tudományos eredményei (1966-ban kandidátusi cím) alapján fiatalon is nagy megbecsülésnek örvendett az igazgatóság vezetősége részéről. Az igazi örömet számára azonban a közvetlen, nyílt kapcsolatteremtő képessége, segítőkészsége és megtapasztalt „mindentudása” nyomán kialakult munkatársi, emberi kapcsolatai jelentették. Sajátos humora sosem volt bántó, bár az emberi-szakmai butaságot kellő szarkazmussal próbálta visszaszorítani (ezen iratok, irományok számára fenntartott fiókját köznyelven csak „hülyeségtár”-nak nevezték). Számos ilyen megjegyzése vízügyi körökben szállóigévé vált, s ma is sokan idézik.

Szegeden és országosan is az 1970-es nagy árvíz idején vált

közismertté, nem csak a tetőzés pontos előrejelzése miatt, hanem a hónapokon át tartó védekezés alatti pontos, szakszerű, de mégis közérthető fogalmazásaiért, nyilatkozataiért. A „Délmagyar”-nak és a szegedi televíziónak adott interjúira később is élményként emlékeznek.

Kitűnő előadó és fogalmazó volt, ismereteinek tárháza pedig kimeríthetetlennek tűnt. 1959-től szerkesztője, majd 1989-től főszerkesztője volt a szakma egyik legjobb lapjának, a Hidrológiai Közlönynek. Idős fejjel nemcsak megtanulta a számítógép kezelését, de rövid segítség után a cikkek nyomdai előkészítését, tördelését is kitanulta. Másfél évtizeden keresztül gyakorlatilag Ő jelentette a lapot, a cikkek íratása, korrektúrája, nyomdai előkészítése, valamint a kiadáshoz szükséges pénzek előteremtése alapján. Főszerkesztőségének megszűntével a szaklap nyomdai megjelenése is megszűnt. Hosszú szakmai munkásságának egyik elismerése volt a Magyar Tudományos Akadémia Hidrológiai, illetve Vízgazdálkodás-tudományi Bizottsági tagsága, majd 3 éven át elnöksége, 6 éven át köztestületi doktor-képviselőisége. Mivel ezen időszak alatt a vízügyet ért támadások, leépítések és átszervezések itt sem múltak el nyomtalanul, rendkívül elfáradt az időnkénti szélmalomharcokban.

Meg kell említeni még azt a több évtizedes munkát, amellyel a nagyapai örökségét folytatta, az 1700-as évekhez visszanyúló családfa részleteinek megújítását, a hat országra szóródott távoli rokonság felkutatását, valamint a még fellelhetőekkel a rendszeres kapcsolattartást. Támogatta a losonci (majd Fülek helységbe kitett) magyar gimnáziumot, nagyapjának szülővárosi elismertetését.

A szegedi és pesti feladatok korán „kétlakivá” tették, ahol Budapest sokáig a munkát (egyetem, akadémia, MHT, előadások), Szeged pedig a baráti, vízügyi közösséget, a „munkahelyi otthont” jelentette. Járóképeségének végső határáig bejárt volt munkahelyére, a „közösségbe”.

Már fiatal vezetőként is segítette a szakmát kezdő mérnököket, nemcsak tanácsaival, de előadásra, megjelenésre ösztönzéssel és lehetőségekkel. Iskolát teremtett maga körül – ez lett az ún. „szegedi iskola” – mely a hidrológia tudományának gyakorlata mellett valójában szemléletet adott. Sajátos, egyedi, de mélyen a természet megfigyeléséhez kötődő, a szakmai alázatot és a tudomány szolgálatát előtérbe helyező szemléletet. Ezt igyekezett oktatóként, majd egyetemi vizsgabizottsági tagként és elnökként érvényre juttatni, így számos egyetemi hallgatóból lett elkötelezett vízügyi, bármely területen művelje is a szakmát.

Ilyen szakmai támogatás nyomán lett az egyik egyetemi hallgató „lakójából” szakmabeli kolléga, munkatárs, majd egyik könyvének szerzőtársa, segítője, Bezdán Mária. Az otthonában magányos, idős ember – korán kihalt családja után – váratlanul új családot kapott, ahol a három gyerek nagyapaként tekintett rá. Utolsó évtizedének meghatározó élménye lett a korábban nem remélt lehetőség.

Vágás István hosszú élete során mindig „vizes mérnök” volt, nem szakmát, de hivatást vállalt, annak minden követelményével, nyűgével és örömeivel. De mérnökként is ember, a szűkebb és tágabb közösséget segítő, szolgáló ember volt. Páratlan tudásával sosem kérkedett, de minden megnyilvánulásában akarva-akaratlan tudást adott át és tanított. Vitatkozni lehetett vele, de nem szeretni nem.

Emlékét örökre megőrizték.

A nekrológot összeállította: Márjai László

ORSZÁGOS ÁRVÍZVÉDELMI KONFERENCIA SIKONDÁN

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) az idei évben április 17-19. között Sikondán (a DDVIZIG, Pécs területén) rendezte meg az Országos Árvízvédelmi, Folyó- és Tógazdálkodási Országos Konferenciát, amelyen az Atvízig Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályáról Borza Tibor, Sári Csaba, Bányai Máté és Tóth Szabolcs vett részt.

A háromnapos konferencia első napján a köszöntők után az Árvízi Kockázatkezelés (ÁKK) Felülvizsgálat témakörben az elmúlt időszakban történt előrehaladásba, valamint az Árvízvédelmi - illetve a Folyó- és Tógazdálkodási munkacsoport eddigi munkájába kaptunk bővebb betekintést egy-egy rövid, de annál tartalmasabb előadások formájában, melyeket moderált, de építő jellegű vita követett.

A második nap délelőtti része a differenciált árvízvédekezés és annak bevezetésével, valamint a Nagyvízi Mederkezelési Terveivel (NMT) kapcsolatos előadások hangzottak el. Az NMT előadások témakörét Borza Tibor osztályvezető „Vagyongazdálkodási és nagyvízi meder kezelési hozzájárulások kiadhatóságainak kérdései” című prezentációja is színesítette, melyben valódi példákon keresztül mutatta be a nagyvízi meder hasznosítása során felmerülő problémákat és azok lehetséges megoldásait.

Délután szakmai program következett, melynek során kívülről és belülről is megtekinthettük az igazán impozáns, egyedülállóan négy toronnyal rendelkező pécsi Szent Péter és Szent Pál Székesegyházat.

A konferencia záró napján időszerű témákról (például jég-törő hajók felújítása, töltéstartozékok egységesítése, töltések burkolása, töltésközelkedési tapasztalatok, vízügyi továbbképzési rendszer) kaptunk bővebb tájékoztatást.

A tartalmas konferencia az OVF Oktatás Roadshow tapasztalatairól szóló előadás után egy rövid összefoglalóval zárult. A konferencián sok információval gazdagodhattunk, illetve a kötetlen beszélgetések során több dunai és tiszai folyamossal és árvízkesz kollégával is megismerkedtünk, melyek során néhány aktuális témát is megvitattunk.

Tóth Szabolcs árvízvédelmi referens

■ SZEMÉLYZETI ÉS MUNKAÜGYI HÍREK

Személyi változások

2018. januártól belépő munkatársak: Bíró András (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat, továbbiakban FHSZ), Csamangó Ádám (Műszaki Biztonsági Szolgálat, továbbiakban MBSZ), Demeter András (MBSZ), Dudás Ervin (FHSZ), Forrai Sándor (Szegedi Szakasz mérnökség), Fülöp Attila (Szentesi Szakasz mérnökség), Hegedűs Dávid Csaba (FHSZ), Horváth-Varga Zoltánné (Csongrádi Szakasz mérnökség), Hős Zsuzsanna (FHSZ), Ismail Ahmad (Szegedi Szakasz mérnökség), Járolí András (FHSZ), Kálé Edit (Szegedi Szakasz mérnökség), Klubicza Krisztián (MBSZ), Kónyánné Székési Zsuzsanna (Szegedi Szakasz mérnökség), Kovács Edina (Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség), Kovács Lóránt (Csongrádi Szakasz mérnökség), Kovácsné Makai Tímea (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), Kőszegi Edina (MBSZ), Martonosi Péter (MBSZ), Nagy Attila (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), Mihály Tibor (MBSZ), Rutai István (Szegedi Szakasz mérnökség), Szabó Christopher (Közgazdasági Osztály), Tóth Éva (MBSZ), Tóth Péter (Vízrendezési és Öntözési Osztály), Török Péter József (Szentesi Szakasz mérnökség), Törökné Bódi Edina (Informatikai Osztály), Vadász Zoltán (FHSZ), Vigh Nóra (Vízrendezési és Öntözési Osztály).

8 fő Munka Törvénykönyve alá tartozó munkavállalót is csatlakozott igazgatóságunkhoz: Benyó György (Szentesi Szakasz mérnökség), dr. Benedeczki Zoltán Márton (Igazgatási és Jogi Osztály), Jakabné Török Edit (Közgazdasági Osztály), Kovács Áron (Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség), Losonczy Attila (MBSZ), Oltványi Angéla (Közgazdasági Osztály), Tóth Szilvia (Informatikai Osztály), Varga Piroska (Titkárság).

2018. évben kilépő dolgozók: Benyó György (Szentesi Szakasz mérnökség), Czákó Csaba (Csongrádi Szakasz mérnökség), Czékman László (FHSZ), Dauda György (MBSZ), Dudás Ervin (FHSZ), Farkas Zoltán (FHSZ), Forrai Sándor (Szegedi Szakasz mérnökség), Horgosi Zolt (MBSZ), Kispeti Gáspár (FHSZ), Marjanovic Dusan (Titkárság), Martonosi Attila (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), Németh Zoltán (MBSZ), Reichardt Hermina (Szentesi Szakasz mérnökség), Sonkoly Réka (MBSZ), Szabó Zoltán (MBSZ), Takács Attila (Vízrendezési és Öntözési Osztály), Versegi Sándor (Csongrádi Szakasz mérnökség), Versegi Sándorné (Csongrádi Szakasz mérnökség), Vincze Attila (MBSZ), Zubánics János (FHSZ), Nemesszeghy Anett (Titkárság).

Kitüntetések

A Magyar Hidrológiai Társaság magas szintű szakmai tevékenységéért Bogdánfy Ödön Emlékérem elismerésben részesítette **Dr. Kozák Péter** igazgatót, az MHT Szegedi Területi Szervezetének elnökét.

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából **Tóth István** a Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség csatornaőre eredményes szakmai munkájának elismeréséül Miniszteri Emlék tárgy jutalomban részesült.

A március 22-i Víz Világnapja alkalmából **Daróczi András** a Szegedi Szakasz mérnökség gátbiztosa magas színvonalú, példamutató tevékenységéért Belügyminisztériumi elismerésben részesült.

Kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréséül **Nagygyörgy**

Tóth István

Istvánné a Csongrádi Szakaszternökség irodavezetője és **Szanka József** a Szegedi Szakaszternökség gátbiztosa Miniszteri emléktárgy jutalomban részesült.

Gubisi László, Bonyákné Györi Márta, Ábel János, Versegi László

2018. március 12-én az 1879-es Szegedi Nagyrvíz évfordulója tiszteletére rendezett igazgatósági ünnepségen **Alsó-Tisza Vidékért Emlékérem** kitüntetésben részesült **Ábel János** a Csongrádi Szakaszternökség árvízvédelmi ügyintéző-

Alsó-Tisza Vidékért elismerések

Dr. Kozák Péter

je, **Bonyákné Györi Márta** a Közgazdasági Osztály bér- és munkaügyi ügyintézője, **Gubisi László** a Szentesi Szakaszternökség meder- és csatornabiztosa, és **Versegi László** a Hódmezővásárhelyi Szakaszternökség vezetője. A kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

Búcsú

Az év folyamán két aktív kolléganőnk hunyt el: Gubisi Lászlóné a Szentesi Szakaszternökség, valamint Misinszkiné Sonkoly Dóra a Hódmezővásárhelyi Szakaszternökség létesítményüzemeltetőitől vettünk végső búcsút. Az év folyamán Magyar Péter, Joó János Antal, Kun Károly, Herczeg István, Kurucsai József, Zsíros Istvánné és Dr. Vágás István nyugdíjas kollégáink pihentek meg örökre.

Emléküket kegyelettel megőrizzük.

Közalkalmazotti Tanács választás

Igazgatóságunknál április 12-én a korábbi Közalkalmazotti Tanács megbízatásának lejártára, öt szavazókörben, kiemelkedő részvételi aránnyal, új Tanács választást tartottunk. A választás törvényesen lezajlott, a szavazás érvényes és eredményes volt. Igazgatóságunk szavazásra jogosult közalkalmazottai a következő kollégákat választották a Közalkalmazotti Tanács tagjaivá: Tóth Szabolcs, Dobos Péter, Török Hajnalka, Korom Csaba, Kohn Sándor, Olaszné Vörös Barbara, Nagygyörgy Istvánné. Póttágként Tápainé Fehér Ágota, Hanka József, Csányi Zoltán és Széll Zoltán kerültek megválasztásra.

A Közalkalmazotti Tanács alakuló ülését április 20-án tartotta, ahol a tagok titkos szavazással Tóth Szabolcsot választották elnöknek maguk közül, aki a megbízatást elfogadta.

Gratulálunk, és eredményes munkát kívánunk a Tanács megválasztott tagjainak!

dr. Csala Éva osztályvezető
Fotók: Atívíz/MHT

■ MHT IFI NAPOK TISZAKÉCSKÉN

A szeptember 20-21. között Tiszakécskén megrendezett MHT XXV. Ifjúsági Országos Vándorgyűlésre igazgatóságunkról Kovács Erika (Szentesi Szm.), Katona Kiss Anna, Somogyi Edina és Bánfi Roland (Hódmezővásárhelyi Szm.), Szekeres Róbert (ÁFO), Tóth Péter és Vass Bence (VRÖO), Kőszegi Edina (MBSZ) és jómagam (VVO) látogattunk el. A legnagyobb létszámú csoportot az Eötvös József Főiskoláról érkezett diákcsoport és kísérőjük alkotta.

Megérkezésünk után az első dolgunk az „Ellennyomó medence alkalmazása gyakorlatban” című poszterünk kitűzése volt melyet Szekeres Róbert készített (Sajnálatos módon helyezést nem értünk el vele.). Az előadások kezdete előtt még volt időnk szemrevételezni a többi posztert is.

Az előadások színvonalasak voltak mind tartalmilag, mind az előadó felkészültségét illetően. A két nap alatt negyvenhárom különböző előadást volt alkalmunk meghallgatni, a történelmi tényfeltáró nyomozástól kezdve, a jelen kori adatszolgáltatási terhekig terjedő széles spektrumban.

Közülük kiemelendő prezentációk voltak: Farkas Gábor Péter-Kummer László: Műtárgyfelmérés a Collector applikáció segítségével; Dr. Právetz Tamás-Vizi Dávid Béla-Dr. Kovács Sándor: Csapadék lefolyás modellek készítése a Tisza-völgyi üzemirányítási projekt keretén belül - Csapadéklefolyás modellhez szükséges térbeli adatok térinformatikai előállítása és automatizálása; Theiszné Vályi Enikő: Víziközmű üzemeltetés az adatszolgáltatások árnyékában; Galambos László Róbert-Szekeres Mónika: Mezőgazdasági vízhasznosítási igények és lehetőségek a Kdvvízig területén. A programok végeztével számos új tudással, ismerettel gazdagodva és új nézőpontokra nyitottan indultunk haza. Összességében elmondható, hogy mindenki hasznos tapasztalatokat szerzett, és várakozással tekintünk a hasonló jövőbeni események felé.

Dudás Árpád vízellátási és csatornázási referens

■ DUNA NAP ÉRSEKCSANÁDON

A Duna Védelmi Egyezmény aláírásának 10. évfordulóját követően, a Duna-vízgyűjtő országai évről évre június 29-én ünneplik a Nemzetközi Duna Napot, az elsőt 2004-ben rendezték meg. A nemzetközi nap célja, hogy felhívja a figyelmet ennek a csodálatos folyónak a természeti értékeire, mely összeköti a folyó partja mentén fekvő országokat.

Idén az érsekcsanádi szabadidőparkban rendezte meg az

eseményt az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) és az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (ADUVIZIG), ahol a szerb kollégákkal közösen emlékeztünk

meg a jeles napról. Somlyódi Balázs az OVF akkori főigazgatója nyitotta meg az ünnepséget az Duna-völgyi-főcsatornán lévő uszályon. Ezután köszöntő beszédet mondott Zsigó Róbert államtitkár, Baja és térsége országgyűlési képviselője,

Aleksandra Nikolić, a Magyar-Szerb Vízgazdálkodási Bizottság szerb elnöke és Ivan Zavadsky az ICPDR titkára.

A köszöntők után szakmai előadásokat hallgathattunk meg, melyek középpontjában Magyarország vízgazdálkodása állt. Az előadásokkal párhuzamosan megkezdődtek a sport programok, ahol fociban és kosárlabdában mérhették össze tudásukat a versenyzők. Szerencsére csodálatos napsütéses idő volt, ami kedvezett a szabadtéri programnak. A focicsapatunk (Sári Csaba, Báthory Imre, Bányai Máté, Bures Péter, Dési Bálint, dr. Ágh Róbert, Szekeres Róbert) elszántan és kitartóan küzdött, de ellenfeleik erősebbnek bizonyultak, így az első kör után kiestek. A kosár csapatunkat (Kovács Erika, Sonkoly Réka, Igács Anita, Patyik Ágota, Balog Réka, Gutján Péter, Fási Péter, Tóth Szabolcs, Vass Bence, Szalai Norbert) sem kellett féltetni, hiszen ők is remekül helytálltak. Számos ellenféllel csaptak össze, és végül az OVF csapatát is legyűrve, egy ponttal lemaradva a másodiktól, harmadik helyen végeztek. Mindkét csapatra nagyon büszkék vagyunk!

A sportesemények mellett főzőverseny is zajlott, amelyen a vízügyi igazgatóságok és az OVF ízetesebbnél ízetesebb ételeket készített. Az Ativízíg kiváló szakácsai, Némethy Tímea, Török Hajnalka és Megyery Tamás, nagyszerű ételt készítettek. A szegedi menü Megyery-féle csülkös babgulyás csipetkével volt. A hatalmas bográcsban főtt étel nem csak a szegediek tetszését nyerte el: gyorsan híre ment a környéken, hogy mennyire ízetes lett, így a többi vízügy résztvevői

is sorra látogatták meg a sátrunkat, hogy megtudják kóstolni. Az éték sajnos helyezést nem ért el a zsűri szája íze alapján, de mindenkit jól lakattunk.

A nap végén Charlie adott egy élvezetes koncertet.

Később a hangulatot tovább fokozta Batbayar Zeneemvadar mongol nagykövet meglepetés előadása, aki magyar népdalokat adott elő. Az este végét egy hajnalig tartó fergeteges táncos multság zárta.

Varga Piroska PR asszisztens

Fotók: a szerző felvételei

ISMÉT ÚTRA KELTÜNK

A 2018-as esztendőben az Aktivízg csapata több túrán is részt vett. A kirándulásokról az alábbiakban Dr. Kozák Péter igazgató összefoglalóját olvashatjuk.

2018 első túrájára a Visegrádi-hegységbe indultunk. A korábbi elszántságunk megmaradt és a 47 fős csapatunk május 12-én megkezdte a tervezett túrát. Mivel a korábbi kirándulásokat jól bírta a csapat, így egy kissé összetettebb feladat végrehajtására vállalkoztunk. Dobogókőről indulva, a Visegrádi-hegység legmagasabb csúcsának északi oldalában fekvő vadregényes Thirring-sziklától ereszkedtünk le

a Ferenczy-sziklával koronázott hegy kopár tetejére, majd a Makó-réti-forrás érintésével mentünk fel a Szakó-nyeregbe, ahonnan a Téry úton tértünk vissza Dobogókőre. Habár a túra a tervezettnél egy kissé hosszabbra sikerült, mégis kárpótolt bennünket a csodálatos kilátás.

A legenda szerint itt, a Rám-hegyen található a Föld szívcsakrája, itt hallható legjobban a Föld szívdobbanása. A különböző spirituális és buddhista tanok szerint különlegesen erős energiaközpont a hegy, az ide látogatókat energiával tölti fel a természet. Akár hiszünk benne, akár nem, a tény, hogy a sziklákról fantasztikus panorámát élvezhettünk a Prédikálószerkre és a Dobogó-kő vonulatára.

2018 őszi túráján a Visegrádi-hegység egyik legszebb, de kétség kívül legnépszerűbb turistaútvonalát vettük célba. Az eredetileg vadászoknak kialakított merész vonalvezetésű Spartacus-ösvényt 2015 szeptemberének végén végérvényesen átadták a kirándulóknak. A 61 fős lelkes csapatunk immár negyedik túrájára indult.

A hegyi katlanban fekvő Pilisszentlászló központjából indultunk. Mintegy két kilométeres gyaloglást követően értük el a Spartacus-ösvény kezdetére figyelmeztető táblát, mely mintha egy kissé elijeszteni szándékozta volna az egyszerű turistát. Természetesen bennünket egy tábla nem tántoríthat el, így folytattuk utunkat. A nehéz szakaszok leküzdéséhez komoly fizikai erőnlét, és megfelelő felkészültség szükséges – a tábla szerint, azonban csapatunk szerencsére különösebb probléma nélkül leküzdötte az előre jelzett nehézségeket.

2015 szeptemberétől már hivatalosan is bejárható a nagy múltú, kultikus hírvú, még az 1930-as években létesített egykori vadászösvény, melyet a vadásztársaságok évtizedekig féltve őriztek a turistáktól. A táblától kezdődik az igazi kaland, jobbra térünk a kitűnően jelzett ösvényre, mely nagyjából végig szintben kanyarog a hegyoldalon. A zöld sávval jelölt Spartacus-ösvény merész, látványos vonalvezetésével tűnik ki a magyarországi turistautak közül.

A jelzések felfestése előtt sokan kavarodtak itt el, az eredeti Spartacus-ösvény itt kettévált egy északi és egy déli ágra, a jelzett út az északit veszi célba, először egy széles kocsúton megyünk tovább, majd pár perc múlva jobbra tér le az ösvény a kocsútról. Innen már az Apát-kúti-völgy felett megyünk Visegrád felé.

Az utunk nem változott, továbbra is a meredek hegyoldalban kanyarogtunk tovább. Hamarosan elértük az Apát-kúti vadászházhoz vezető utat, ahonnan a pár perc alatt lejutottunk a völgybe, a pisztrángsütőhöz. Elhagyva a vadászházat

érintettük az út menti Ördögbánya sziklás katlanját, majd a népszerű Kaán-forrásnál frissülhettünk fel. Ezután a hangulatos Apát-kúti-völgyben túráztunk tovább. A séta során érintettük a sziklák közti Alpár-forrást, majd hatalmas sziklák közt mentünk a szurdokká szűkülő patak völgyben. Szerencsésen zártuk ezen túránkat és a túra idényünket is.

Összeállította: Dr. Kozák Péter igazgató

Forrás: kirandulastippek.hu

Fotók: Dr. Kozák Péter

NÍVÓDÍJAT KAPOTT A SZEGEDI PARTFAL

2015. május 21-én adták át a Szeged belvárosát is védő felújított árvízvédelmi rendszert. Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő rendszer rekonstrukciója kilenc évi munka eredményeként valósult meg.

Az igazgatóság és Szeged Város Önkormányzata együttműködve, közösen valósították meg a szükséges fejlesztéseket. Magyarországon először került kiépítésre több mint 1,5 km hosszban - állami kezelésű árvízvédelmi fővédvonalon - mobil árvízvédelmi fal. Az újjáépített belvárosi partfalszakasz üzemeltetője továbbra is az Ativízig.

A kiváló minőségben megépített rendszer a Környezetvédelmi és Vízügyi Létesítmény kategóriában nyerte el az Építőipari Mesterdíj Alapítvány 2017. évi Nívódíját, melynek emléktábláját ez év június 12-én avattak fel.

A kivitelezésben közreműködők is megkapták a Nívó Díjat, így kollégánk Sári Csaba is, aki létesítményfelelősként vett részt a megvalósításban.

*Összeállította: Nagyszöllősi Nóra
Fotó: Varga Piroska/magyarepitok.hu*

VÍZÜGYI NYUGDÍJASOK TALÁLKOZÓJA

Igazgatóságunk idén is megrendezte nyugdíjas találkozóit, mely fennállása óta, szinte a kezdetektől töretlen tradíció.

A Központ, a Szegedi Szakasztechnika, valamint a Műszaki Biztonsági Szolgálat (illetve az egykori Gépüzem) állományába tartozó kollégák 2018. november 20-án, a szokásokhoz híven az Irinyi János utcai „Fehér ház” ebédlőjében megtartott rendezvényen találkozhattak ismét. A megjelen-

teket Dr. Kozák Péter igazgató köszöntötte, és tartotta meg előadását az Ativízig idei évi tevékenységéről, a hidrológiai helyzetről, a jégvédekezés és a mezőgazdasági vízszolgáltatás tapasztalatairól, az átvett műveinkről, azok üzemeltetéséről, a megvalósult és megvalósítani tervezett projektekről, valamint a létszámgazdálkodás aktuális kérdéseiről, továbbá tájékoztatta a kollégákat az idei évi kitüntetettokről. Az elmúlt találkozó óta elhunyt nyugdíjas és aktív kollégákról rövid néma főhajtással emlékeztek meg a résztvevők.

Igazgatóságunk képviselőjében Kádár Mihály műszaki igazgatóhelyettes, Gazdag Erzsébet gazdasági igazgatóhelyettes, Sági János szakasztechnikus, Schilsong János szolgálatvezető, valamint Nagyszöllősi Nóra PR referens is köszöntötte a körülbelül 90 nyugállományú kollégát.

Az ebéd elfogyasztását követően a kollégáknak lehetőségük

nyílt a kötetlen baráti beszélgetésre, a régen nem látott munkatársak üdvözlésére, illetve a késő délutánig tartó nosztalgiazására, a közös emlékek felidézésére.

A Hódmezővásárhelyi, Szentesi és Csongrádi Szakasztechnika saját szervezésükben tartották meg hagyományos nyugdíjas találkozóikat, az egykor egységüknél szolgált kollégák részére.

Kedves Nyugdíjasok! Örülünk, hogy ennyien elfogadták meghívásunkat! Jövőre ismét találkozunk, addig is jó egészséget kívánunk!

*dr. Csala Éva osztályvezető
Fotók: Varga Piroska/Karasz Zoltán*

NÁLUNK MARADT A VÁNDORKUPA – SZEGED-SZÉKESFEHÉRVÁR SPORTNAP

Idén az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság látta vendégül a székesfehérvári vízügy csapatát az évente felváltva szervezett sportrendezvényen. A vendégeket Kádár Mihály műszaki igazgató-helyettes köszöntötte. Az energiát adó ebéd után a csapatok felkészültek, mind lelkileg, mind testileg a nagy megmérettetésekre. Asztalitenisz, csocsó, pétanque, kötélhúzás, sorsverseny, strandröplabda és foci volt a délutáni menü.

Az első versenyszám a strandröplabda volt, ahol egy remek összecsapásnak lehettünk szemtanúi. Mind két csap-

pat beleadta a legjobb tudását, de végül a szegediek arattak győzelmet. Eközben megkezdődött az asztalitenisz és a csocsó. Szoros verseny alakult ki a csapatok között, de újfent az

Ativízig győzedelmeskedett mindkét számban. Ez idő alatt a sorsverseny is izgalommal szolgált. Hihetetlenül ügyesek voltak a résztve-

vők, nagyon jól teljesítettek minden feladatot, és a szegedi csapat részéről meg is lett az erőfeszítéseik gyümölcse, elhozták a pálmát.

A kötélhúzás kifejezetten szórakoztató volt; a csapattagok estek-keltek, de küzdöttek minden erejükkel egymás ellen.

Összesítettben Szeged bizonyult izmosabbnak. A következő a pétanque (francia eredetű golyójáték) volt, ahol a versenyzők kitartásról és

koncentrációs képességeikről tettek tanúbizonyságot. Éles küzdelemben, sokszor centiken múlt egy-egy eredmény. Végül az Aktivízis csapata kigolyózta az ellenfelet.

A nap befejezéseként fociban mérkőzött meg a két vízügy. Komoly küzdelmet, éles helyzeteket láthattunk a fiúktól. A meccs dél-al-

földi sikert hozott.

Az izzasztó versenyek és egy rövid szusszanás után adta át a szegedi vezetés az előkelő első és második helyezésért járó díjakat. A

vándorkupa ismét a szegediek polcára került, de a második helyezett Kdtvízig sem maradt jutalom nélkül:

a sporttalálkozó történetében először - hagyományteremtő céllal - emlékszerleget kapott a kiváló második helyen végzett csapat is. Az estét egy szokás szerint fergeteges hangulatú zenés táncmulatság zárta.

Gratulálunk a székesfehérvári csapatnak a tisztes helytállásért, és köszönjük a részvételüket! Izgatottan várjuk a jövő évi vetélkedést!

Az Aktivízis résztvevői: Balogh Endre, Balogh Réka, Bányai Máté, Bársony Krisztina, Báthory Imre, Borza Tibor, Bures Péter, Csókásinké dr. Király Anikó, Dávid László, Dési Bálint, dr. Ágh Róbert, dr. Benedeczky Zoltán, dr. Kamenszky Anna, Dr. Kozák Péter, dr. Palugyay Anna, Fehér Ágota, Fórizs Mónika, Frank Szabolcs, Jászné Gyovai Ágnes, Kádár Mihály, Kiss Csongor, Kovács Erika, Lábdy Bence, Megyery Tamás, Miklós László, Nagyszöllősi Nóra, Némethy Tímea, Patyik Ágota, Petheő Gábor, Priváczkiné Hajdu Zsuzsanna, Sári Csaba, Sonkoly Réka, Széll Tamás, Török Hajnalka.

Varga Piroska PR asszisztens –
Nagyszöllősi Nóra PR referens
Fotók: a szerzők felvételei

GÓLYAHÍREK Az idei évben született „vízügyes” babák

- ✱ **Sági Áron** (sz.: Sági Rajmund, ÁFO-Ságiné Zsóri Edit, VRÖO)
- ✱ **Tóth Panka** (édesapja: Tóth Szabolcs, ÁFO)
- ✱ **Katona Ábel** (édesanyja: Kneifel Anett, VRÖO)
- ✱ **Deli Napsugár** (édesanyja: Deli-Kováts Zsuzsa, VÜO)
- ✱ **Tihanyi Adrienn** (édesapja: Tihanyi Tibor, Szentesi Szm.)
- ✱ **Hős Koppány** (édesapja: Hős Levente, Hódmezővásárhelyi Szm.)
- ✱ **Geiszt Anna Diána** (édesapja: Geiszt László, Hódmezővásárhelyi Szm.)
- ✱ **Nagy Imre** (édesapja: Nagy Imre, MBSZ)

Katona
Ábel

Nagy Imre

Sági
Áron

Geiszt Anna
Diána

Deli
Napsugár

Tóth
Panka

Minden szülőnek szívből gratulálunk!

ÉPÍTŐMÉRNÖKI DÍSZOKLEVÉL VARGA FERENC RÉSZÉRE

Május 23-án, a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Aranyoklevelet adományozott Varga Ferenc nyugdíjas kollégánknak, az ötven éven át kifejtett szakmai tevékenysége elismeréséül.

Szívből gratulálunk és további nagyon jó egészséget kívánunk Feri bácsi!

ORSZÁGOS VÍZGYŰJTŐ- ÉS VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁSI ÉRTEKEZLETET RENDEZTÜNK

November 13-15. között Mórahalmon zajlott az idei év Országos Vízyűjtő- és Vízkészlet-gazdálkodási Értekeztetés, amelyen a 12 vízügyi igazgatóság, az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), valamint a Belügyminisztérium szakemberei gyűltek össze, hogy együtt megvitassák az ágazat aktuális feladatait, problémáit és a jövőbeni célkitűzéseket. Az első nap délutánján, Jakus-Tóth Erika főosztályvezető köszöntötte a résztvevőket és nyitotta meg a konferenciát. A hatékony munkavégzés és a rendelkezésre álló idő minél jobb kihasználása érdekében, már e napon megkezdődtek a szakmai előadások. Első témánk a vízkészlet-gazdálkodás szakterületén jelentkező vagyongazdálkodási feladatokkal járó problémák megvitatása volt. Domonyikné Koleszár Judit, az Émvíz (Miskolc) szakági vezetője egy, a működési területüket érintő esettanulmány keretén belül mutatta be a 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet alkalmazásának nehézségeit a vagyongazdálkodási nyilatkozatok kiadása során. A szakmai délután Szalay Miklós, az OVF szakmai tanácsadójának a vízügyi objektumazonosítás buktatóiról és esélyeiről szóló előadásával folytatódott. Ezt követően egy igen érdekes szakmai vita vette kezdetét, melynek csak a vacsorát jelző időkorlát vetett véget. A szakmai kérdések megvitatása fehér abrosz mellett folytatódott.

Második nap Jakus-Tóth Erika főosztályvezető, levezető elnökként felkérte Lábdy Jenő műszaki főigazgató-helyettes urat, hogy tartsa meg köszöntő beszédét. Ezután az Ativíz vezetője, Dr. Kozák Péter igazgató házigazdaként köszöntötte a konferencia résztvevőit és egy rövid előadás keretén belül bemutatta igazgatóságunkat, feladatainkat, végzett tevékenységünket, az igazgatóság működési területéből adódó sajátosságokat. A szakmai nap a vízkészlet-gazdálkodás aktuális feladataira vonatkozó előadássorozattal folytatódott. Lábdy Jenő áttekintést nyújtott a kidolgozás alatt álló dinamikus vízkészlet-gazdálkodási modellről, majd Tahy Ágnes főosztályvezető-helyettes a vízyűjtő-gazdálkodási szakterület feladatellátásának aktuális helyzetéről, illetve a vízkészlet-gazdálkodási munkacsoport által már elvégzett és jövőbeni feladatairól beszélt.

A következő blokk a vízyűjtő-gazdálkodás területi feladatait és tapasztalatait érintette, melynek során igazgatóságunk szakemberei tartottak előadásokat. Elsőként

Priváczkíné Hajdu Zsuzsanna osztályvezető beszélt a síkvidéki vízrendszerek vízgazdálkodási sajátosságairól, a különböző vízhasználatok vízminőségi és vízgazdálkodási konfliktusairól, amit a Maty-éri vízrendszer példáján keresztül mutatott be. Utána következett Ágoston Bence vízgazdálkodási referens, aki az Ativíz működési területén kitermelt termálfővízhez kapcsolódó problémákról és a csurgalékvíz elhelyezésének nehézségeiről tartott prezentációt. Az etap utolsó előadásaként Barla Enikő szakágazati vezető a határ

menti vízyűjtők vízgazdálkodási kihívásait, illetve a működési területünk nemzetközi vonatkozású problémáit mutatta be.

Ezután a második napra tervezett utolsó témakör következett. Dr. Kapitány Gabriella jogi referens, a Belügyminisztérium képviselője, a közelmúltban bekövetkezett és a közeljövőben tervezett jogszabály módosításokról tájékoztatta a jelenlévőket. Ezt követően két vízminőséget érintő előadásra került sor; az egyiket Dr. Baranyai Olga biológus, a másikat Juhász István vízgazdálkodási ügyintéző tartotta. Az első a Nyuduvíz (Szombathely) területén található vízfolyások vízminőségi hossz-szelvények vizsgálatáról szólt, a második pedig ugyanezen víz területét érintő VKI monitoring keretében gyűjtött vízi makro-gerinctelen adatok feldolgozására és vizsgálatára vonatkozott. Minden blokk zárásaként egy igen élénk kérdés-válasz párbeszéd alakult ki a szakemberek között.

És, hogy ne fáradjunk bele a szakma kihívásaiba, megoldandó feladataiba, délután egy igen érdekesnek bizonyuló programon vettünk részt; az ELI-ALPS Lézeres Kutatóintézetbe látogattunk el.

A rendezvény harmadik, záró napjának délelőttjén megtartottuk a vízyűjtő-gazdálkodási tervezés és a vízkészlet-gazdálkodás aktuális feladataival kapcsolatban álló a DAREFFORT projekt bemutatását, ismertetve a projekt és a vízyűjtő-gazdálkodási tervezés kapcsolatát, közös feladatait. A projekt bemutatását Csík András mb. főosztályvezető kezdte, majd Tahy Ágnes főosztályvezető-helyettes a VGT2 intézkedési programjának előrehaladásáról és a VGT3 ütemtervének és munkaprogramjának a DAREFFORT projekthez való kapcsolódási pontjairól beszélt. Bálint Márton a Viziterv Environ Kft. képviselőjében a projekt és a dinamikus vízkészlet-gazdálkodási modellezési feladatainak közös adatigényéről tartott előadást, bemutatva egyúttal a modellezés jelenlegi állását és jövőbeni feladatait. Ezt követően Dávid Szilvia felszíni vízkészlet-gazdálkodási referens a hidromorfológiai elemzésekben rejlő lehetőségekről és ezeknek a VKI követelményeihez történő kapcsolódását ismertetve a hallgatósággal. Továbbá szó volt még a hidromorfológiai monitoring fejlesztéséről (Méhész Nóra – Viziterv Environ Kft.), a vízminőségi és biológiai adatbázis-rendszerek fejlesztéséről (Zagyva Tünde Andrea biológus OVF), illetve a VM Online rendszer által biztosított lehetőségekről, (Tóth György István kiemelt műszaki referens – OVF).

Minden előadás igen nagy érdeklődésnek örvendett, a szakértők hozzászólásaikkal emelték az előadások amúgy is magas színvonalát.

Barla Enikő osztályvezető-helyettes

Fotók: Dudás Árpád

„KARÁCSONYKOR JÓ MINDENKIT VISZONTLÁTNI”

Balogh Endre hatalmas családban nőtt fel, kilencen testvérek, így a karácsony mindig is különleges élmény volt számára. Mára ez az ünnep arról is szól náluk, hogy aki csak tud, egy helyre gyűlik, hogy a hétköznapi rohanó forgatagában egymás mellett megpihenjenek.

Két és fél éve dolgozik Balogh Endre az Atvízignél, egészen pontosan a Vízvédelmi- és Vízgyűjtőgazdálkodási Osztályon mint vízminőségvédelmi referens. A csapat összetartását mutatja, hogy a nagyobb ünnepeket a munkahelyen is megülik. Így a decemberi hónapban Mikulás-ünnepséget is rendeztek a dolgozók gyermekeivel együtt, és természetesen a karácsony sem maradhat ki a sorból. Az év végi állománygyűlés is részben erről szól, valamint az egyes osztályok is karácsonyoznak, ahova esetenként a gyesen lévő kolléganők, a már nyugdíjba ment egykori dolgozók is részt vesznek. Természetesen a karácsony családi körben válik teljessé. Balogh Endre gyermekkori karácsonyait Szegeden töltötte. A kilenc testvér minden évben vett vagy készített valamit a szülőknek és egymásnak, egyedül vagy éppen egy-egy testővel összefogva. Többször vágta nagy fába a fejszéjüket: egyszer például Endre és az egyik öccse édesapjukat lepték meg egy pálinkapohár-tartóval, amit maguk faragtak. Felnőttként is megmaradt ez a szokás, amit mi sem bizonyít jobban, hogy húga kislányának is készítettek már fahintalókat. „Ez nagyon nagy kihívás volt, de sikerült megvalósítani. A feleségem pedig nagyon ügyesen varr. Tehát szerencsére ez a dolog is tovább él” – teszi hozzá Endre. Ma már a kilenc testvér az országban, a nagyvilágban szét-szóródott, de év végén, karácsonykor mindig találkoznak. „Az év folyamán ez az egy biztos pont, amikor a nagy család összejön. Ez egy hatalmas dolog. Ilyenkor jó mindenkit viszontlátni.”

Szeged mellett Törökszentmiklósról is ellátogatnak ilyenkor, hiszen Endre feleségének családja ott él. Mivel két kisgyermekük van, így a legfontosabb most már a kislányok öröme, az ő boldog mosolyukért van minden. „Arra kíváncsi vagyok, hogyha egy picit nagyobbak lesznek a gyerkőcök, akkor három helyen fogunk-e karácsonyozni, vagy pedig csak nálunk, és persze utána meglátogatjuk a nagyszülőket. Én mindenképpen szeretnék egy olyan opciót, amikor szűk körben, csak a mi picit családjunk van jelen, mert nagyon szeretjük a nagycsaládos ünnepeket, de az első a legszűkebb család” – zárta szavait Endre a jövő karácsonyain való elmélkedéssel.

A CSALÁDBAN MEGÉLT SZERETET A KARÁCSONY LÉNYEGE

„A gátőri munkát az égiek irányítják, így a karácsonyt is” – kezdte a beszélgetést Patai Lajosné Ibolya, aki fiával, Lalival együtt a gyálaréti gátórházban és annak környékén végzik áldozatos munkájukat. Annak ellenére, hogy nem egy karácsony telt munkával, a Patai családban mindig szerény, de

szeretetteljes ünneplések voltak, vannak mind a mai napig. „Mi 31 éve vagyunk itt. A férjemmel kezdtük a gátórködést, korábban,

11 évig csatornaőrök voltunk Csengelén, és a gyerekek is ott születtek. Szinte ebben a vízügyi világba született bele mindkét gyermekem. A férjem, sajnos, hét éve meghalt, és azóta a fiammal gátórködünk. Nagyon szép ez a szakma, nagyon szép feladata, szépek a karácsonyok is” – mesélt Ibolya az életükről. Hozzátette azt is, hogy a gátőr ünnepek alkalmával sem pihen, karácsonykor sem, ha feladat van, ha ki kell nyitni a zsilipet, ha szivattyúzni kell, el kell látni.

„Nagy ajándékokat mi nem veszünk egymásnak. Nekünk sokkal több mindenünk van, mint bárki másnak, hogy így együtt lehetünk. Biztos másnál is így van, és legalább karácsonykor úgy néznek a másokra, a szívük közelebb van egymáshoz, de a mienk nem csak karácsonykor, hanem mindig. Én nem lettem gazdag, nem csináltam karriert, de a családomkárpótol mindenért. Értük érdemes élni” – fogalmazta meg Ibolya. „Nagyon keveset tud az egész család együtt lenni, épp ezért ez a legfontosabb az ünnepben” – erősíti meg Ibolya fia, Lali a tényt, hogy náluk egyáltalán nem az ajándékozásról szól a karácsony.

A második karácsony lesz, hogy Ibolya Angliába látogat az ünnepek alatt, hiszen leánygyermeké kint él, és mivel a kisebbik gyermek még nagyon kicsi, nem tudnak hazajönni Magyarországra. Jövőre azonban már mindenki itthon lesz megint.

Az itthoni ünneplés sem marad el, mindig nagy sütések-főzések szoktak lenni. Talán az együtt elköltött ebéd, vacsora a legnagyobb ajándék náluk. A halászlé nem maradhat el, van egy kis liba- vagy kacsamáj is, némi disznótoros, bejgli, zserbó és rántott hús is kerül az ünnepi asztalra, mivel az unokák azt szeretik a legjobban.

AHOL SZALONCUKROT SZÓRVA ÉRKEZIK A JÉZUSKA

A tápéi komp maroslelei oldalán lévő gátórház amennyire eldugott a külvilág számára, olyan sok érték rejlik benne. Pontosabban az ott élő emberekben.

Turuczki István és felesége, Éva 24 éve gátőrök. Egy évet voltak a bökényi őrházban, szintén a vásárhelyi szakaszmérnökségen belül, és ezt követően jött át az akkor már háromtagú család a mostani állomáshelyükre. A kisebbik fiuk már itt született.

„A karácsony a családi együttlétről, a meghittségről szól. Szenteste itt vagyunk, december 25-én édesanyámhoz megyünk, utána való nap pedig általában feleségem szüleit látogatjuk meg” – válaszolta István, hogyan is néz ki náluk az ünneplés.

Mivel a gyermekek már nagyok, az ajándékok inkább csak jelképesek, illetve az érdeklődési körüknek megfelelően szokták meglepni őket valamivel. Az idősebb fiú geológusnak tanul az egyetem, neki valami különlegesebb ásványt szoktak választani. Míg a fiatalabb gyermek a fotózás szerelmese, ezért neki is ehhez a hobbihoz kapcsolódó ajándékot szoktak adni.

Az ajándékozást is igyekeznek a szülők mindig valamivel feldobni. Régebben, amikor a fiúk még kisebbek voltak, a Mikulás és a Jézuska is látogatását, a házban megtett útját is elszórt szaloncukrok jelezték. A Jézuska az ablakon keresztül érkezett, és a gyerekek mindig szaladgáltak egyik ablaktól a másikig a ház körül, hogy rajtakapják a Jézuskát, amint épp hozza az ajándékokat.

A fát közösen díszítik minden évben, de Éva felel az ételért. Általában kacsa és szárnyas ételek kerülnek az ünnepi asztalra szenteste, illetve a töltött káposzta sem hiányozhat ilyenkor. Emellett azért minden évben van egy újabb-újabb kérés a gyerekek részéről, amit az édesanya teljesít is. Tavaly például gesztenyével, aszalt szilvával töltött kacsa tette teljessé az ünnepi menüt. A két ünnep közt pedig halat készítenek.

A szilvesztert szintén családi körben töltik Turuczkiék. Az utóbbi években a gyerekek sokszor baráti társasággal búcsúztatták az óévet, de előfordult olyan is, hogy az osztálytársak szerettek volna kimenni a gátórházhoz, hogy a nyüzsgő városból elszakadva, szelídebb, nyugodalmasabb környezetben tölthessék az év utolsó óráit.

„Útra kelt az erdő ezer fenyőfája
örömet szerezni szerte a világba.
Meghittség, boldogság, szeretet és béke
legyen a családotd örökös vendége!”

Minden kedves Olvasónknak meghitt,
békés karácsonyt és sikeres
új esztendőt kívánunk!

Vízpart

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja
Megjelenik havonta.

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság.

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság,
a Momo Média munkatársai

Kapcsolattartó: Nagyszöllősi Nóra

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.

Tel.: 62/599-599, e-mail: n.nora@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

Szoliter Nyomda –

Hódmezővásárhely, Ferenc u. 18-20.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SZEGED I.

Megyei Postahivatal

6701

NYOMTATVÁNY